

Sveiki, Sulaukę Kalėdų

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų linkime savo broliams ir sesėms, Susivienijimo Centro tarnautojams, Susivienijimo kuopų viršininkams, Susivienijimo 70 metų sukaktuvinio vajeus organizatoriams, visiems Susivienijimo nariams, visiems organo Tėvynės bendradarbiams ir SLA geriems draugams.

SLA Pildomoji Taryba:

Prez. K. J. Kalinauskas,
Vice prez. P. Dargis,
Skr. M. J. Vinikas,
Iždin. K. P. Gugis,
Iždo glob. J. Maceina,
Iždo glob. A. Devenienė,
Dr. kvot. Dr. S. Biežis.

Antanas Suduvis

VYLINGA PASAULIO TAIKA

Kiekvienose Kalėdose valstybių galvos viltingai prabyla apie pasaulio taiką ir linki žmonijai ramybės. Nei šiose Kalėdose netruksta gražių kalbų taikai išsaugoti, bet pastovios taikos ženklai labai nežymūs ir menki. Užtenka tik pažvelgti į pasaulio politinę padėtį ir besikaitaliojančių įvykių raidą, tuoj įsitinsime, kad žmonija tikrosios taikos neturi. Ji išgyvena didelę suirutę ir nors šiose Kalėdose visam žemės kamuoly tyli ginklai, tačiau didelio pavojaus raudonoji šmėkla nėra išnykusi. Ji klaidžioja pasaulyje ir kiekvieno metu gali pasirodyti ten, kur jos nelaukiama ir įstumti žmoniją į naują nelaimę.

Didysis pavojus veržiasi į laisvąjį pasaulį prisidengęs taikos šukiais ir vyliniais pažadais. Siuloma pasauliui taika, tautom laisvė ir žmonijai lygybė. Bet ten, kur atsilinko raudonoji šmėkla, laisvė buvo pakeista tironiška priespauda ir gyvenimas virto nuožmia vergija.

Nežiūrint žiaurios tikrovės ir skaudžios patirties vakarų pasaulio atstovai dažnai sėda prie derybų stalo su tautų grobikais. Tačiau visos derybos yra atnešusios tik nusivylimus. Prisiminkim keturių didžiųjų konferencijų, buvusių praėjusią vasarą Ženevoje. Nors susitarimo vedančio į taiką keturi didieji nepriėjo, bet jų konferencija pagimdė "Ženevos dvasią", kuri buvo paskleidus kai kurių vilčių. Tačiau neseniai pasibaigusi užsienio reikalų ministrų konferencija Ženevoje, nesusitarus nei vienu klausimu, parodė, kad tariamoji "Ženevos dvasia" yra jau mirusi ir tie, kurie ją tikėjo, įsitikino, kad jokios "Ženevos dvasios" arba tikro noro susitarti nei nebūta. Ši paskutinioji konferencija išryškino, kad šaltasis karas taip pat nėra baigtas.

Saltojo karo grįžimą dar daugiau parodo neseniai atlikta sovietų bosų Bulgario ir Čiuršovo kelionė į Indiją. Jų lankymasis turėjo tikslą pasėti ten neapykantą vakarams ir palenkinti Indiją į Rusijos pusę. Todėl sovietų piligrimai Indijoje kalbėjo ne apie taiką ir sugyvenimą, bet sakė kurstančias kalbas nurodant, kad visų Indijos skriaudų kaltininkais yra vakarų valstybės, pirmoje eilėje Anglija ir Amerika.

Taigi politinė įtampa nei kiek nemažėja. Gi Maskvos peršamoji koegzistencija arba sambuvis, jog Sovietų Rusija gali taikiai sugyventi su laisvojo pasaulio kraštais, yra pačių sovietų sugalvotas apgaulingas mirasas laikui laimėti, kad jo metu pasirodys naujiems prievartos žygiams.

Tikroji pasaulio taika nėra atėjusi. Daugelis neretai, o ypač Kalėdose, susimąsto ir klausia, kodėl nėra taikos tarp

KALĖDŽIUS

Už kalnų ir margo miško,
Spiduliuotoj tuluose,
Sniegas girgžda, briežiai pyška—

Tai Kalėdžius atvažiuoja.
Bukite geri, vaikučiai—
Dovanėlių gausit Kučioj.

NADAS RASTENIS

valstybių ir kur gludi visos nesantaikos ir iš jos kylančio pavojaus šaknys?

Geros valios žmonėms nesunku rasti atsakymą į rupimą klausimą. Pirmiausiai turime pripažinti, kad tikroji taika yra nedaloma. Ji turi būti visuotinė ir apimti visas tautas. Todėl, kol daugeliui tautų laisvė yra atimta ir paneigta aukščiausia teisė patiems valdytis ir spręsti bei tvarkyti savo krašto reikalus, tol negali būti tikrosios taikos. Tuščios yra kalbos apie visuotinės taikos sukūrimą, kol daugelis tautų ir milijonai žmonių laikoma sovietų vergijoj ir kol politinėse konferencijose te-svarstoma ir rupinamasi tik vienos ar kelių valstybių paimavų sutvarkymu, o paverptosios tautos paliekamos užmarčtyje.

Kalėdose ir mūsų tautos nelaimė atrodo dar didesnė ir gilesnė pavergtųjų kančia. Švenčių metu mes dar ryškiau prisimenam savo kraštą, tėviškę, seniai regėtus namiškus, artimuosius ir nelaimės brolius Sibire. Jų vargai ir skausmai temdo kalėdinį džiaugsmą ir verčia visus lietuvių esančius laisvajame pasaulyje reiklauti teisingumo pavergtiesiems. Tik laisvės suteikimas visom tautom atneš pasauliui tikrąją taiką, kurios ilgesys jaučiamas visos žmonijos, o daugiausiai skriaudiamų ir kenčiančių tautų.

Kiekvienas Organizatorius Gali Laimėti Specialę Dovaną

Speciales dovanas, apie kurias buvome pranešę praeitos savaitės Tėvynės numeryje, gali laimėti kiekvienas organizatorius.

Viena speciali dovana bus duodama organizatoriui atsiuntusiam tarp GRUODŽIO 15 DIENOS IR GRUODŽIO 31 DIENOS, 1955 m. naujai prirašytų narių daugiausiai aplikacijų ir kitos dovanos bus skiriamos tam, kurio prirašytų narių apdraudų suma per minėtą laikotarpį susidarys didžiausia.

Tuo būdu dovanas gali laimėti net ir tie organizatoriai, kurie iki šiol yra prirašę mažai ar visai dar nėra prirašę naujų narių, nes, kaip minėta, skirstant laimėjimus bus imama dėmesin tik tų dviejų savaičių laikotarpio pateikti rezultatai, neatsižvelgiant į vajeus duomenis gautus iki gruodžio 15 d., 1955 metų.

Todėl dar kartą kviečiame sukrusti visus organizatorius ir metams baigiantis aplikuoti numatytus aplikantus, baigti pildyti ir tvarkyti visas turimas aplikacijas ir jas išsiųsti per nurodytą laikotarpį.

SLA 70 Metų Sukaktuvinio Vajeus Komisija.

Sveikiname su Kalėdų Šventėmis

Kalėdų švenčių proga sveikiname Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Pildomąją Tarybą, visų Susivienijimo kuopų viršininkus, Susivienijimo 70 metų sukaktuvinio vajeus organizatorius, visus Susivienijimo narius, visus organo Tėvynės bendradarbius ir visus skaitytojus.

Linkime visiems mūsų fraternalės-broliškos organizacijos nariams ir narėms linksmam ir draugiškom nuotai-koje praleisti Kalėdas.

Tėvynės Redakcija,
Administracija,
SLA Tarnautojai.

Sofija Ambrazevičienė

Linkmosios Kalėdos

Stai atėjo šventės —
Linkmosios Kalėdos,
Pasibaigę lietūs,
Rudeninės bėdos.

Baltutėlių plėščių
Sniegas dengia žemę,
Pramogas jaunimas
Duosnia ranka semia.

Galima pačiuoti,
Važinėti nuo kalno,
Vai! slydus kalnelis!...
Lygu, kaip ant deino!

Važinėti po mišką
Rogutėm raudonom,
Mėlinu botagu,
Vadelėm geltonom.

O mūsų arklukas,
Rogutes pajutęs,
Į viršunę kalno
Bėga, kaip pasiutęs.

Akl! kokia linksmybė,
Kaip uždegs eglaitė!
Ji Kalėdų švenčių
Tikra karalaitė.

Motinos čia darbas
Puikiai apgalvotas,
Ant pačios viršunės —
Angelas sparnuotas.

Ant šilkinų siūlų
Kabo obuolėliai,
Riešutai, saldainiai,
Pyragaičiai, lėlės.

Laukiam Naujų Metų,
Laukiam be baimės,
Mažas pažadėjo
Pilną krepšį laimės.

Tėvynė

The Lithuanian Weekly
PUBLISHED EVERY FRIDAY
By the Lithuanian Alliance
of America

M. LEO VASIL
Editor

DR. M. J. VINIKAS
Manager

YEARLY SUBSCRIPTION RATES
In the United States \$3.00
To Foreign Countries \$4.00

307 West 30th Street
New York 1, N. Y.
Tel. LACKAWANNA 4-5529

Susilavinimo kuopų skubus pra-
nešimai turi būti pristigti ne vė-
liau savaitės laiko prieš laikraščio
išleidimą.

Keičiant adresus būtina paduo-
kite zono numerį.

**SLA Pastoviosios Komi-
sijos linki visiems SLA na-
riams Linksmų Kalėdų ir
Laimingų Naujų Metų.**

Istatų Komisija:

ADV. J. R. VERBALIS,
500-504 Bennett Bldg.,
Wilkes Barre, Pa.

S. GEGUZIS,
38 S. Main St.,
Mahanoy City, Pa.

Kontrolės Komisija:

S. MOCKUS,
38 Chelmsford St.,
Dorchester, Mass.

S. F. BAKANAS,
421 Forbes St.,
Bridgeville, Pa.

A. J. CHAPLIKAS,
788 E. Broadway,
So. Boston 27, Mass.

Skundų ir Apel. Komisija:

J. J. BACIUNAS,
Sodus, Mich.

ADV. L. SMULKSTYS,
726 W. 56th St.,
Chicago 9, Ill.

V. KAMARAUSKAS,
511 Main St.,
Kingston, Pa.

Apšvietos Komisija:

DR. P. GRIGAITIS,
1739 S. Halsted St.,
Chicago 8, Ill.

M. VAIDYLA,
840 W. 33rd St.,
Chicago 8, Ill.

A. S. TRECIOKAS,
315 Walnut St.,
Newark 5, N. J.

Sveikatos Komisija:

DR. D. PILKA,
546 E. Broadway,
So. Boston 27, Mass.

DR. D. DEGESYS,
7514 Lockycar Ave.,
Cleveland 3, Ohio.

DR. A. J. GUSSEN,
L. S. S. & Colony,
Lincoln, Ill.

Labdarybės Komisija:

K. KATKEVICIENE,
5423 S. Spaulding Ave.,
Chicago 32, Ill.

J. M. BUCINSKAS,
24 Baxter St.,
Binghamton, N. Y.

J. M. TUMAVICIENE,
30 Robeson St.,
Jamaica Plain, Mass.

B. KEBLATTIENE,
5523 Webb,
Detroit 4, Mich.

DR. M. J. VINIKAS,
307 W. 30th St.,
New York 1, N. Y.

Jaunuolių Komisija:

O. BIEZIENE,
3241 W. 66th Pl.,
Chicago 29, Ill.

S. C. BUDVITIS,
34 Tierney St.,
Cambridge 38, Mass.

J. GEGUZYS,
38 So. Main St.,
Mahanoy City, Pa.

O. ATTAVILLA-KUPRYTE,
42 Logan St.,
Wilkes Barre, Pa.

DALIA BOBELIS,
Huntley, Ill.

PLUNKSNA

Nelė Mazalaitė

— Matai, reikėjo pridaryti bereikalin-
go darbo! — piktai pasakė Adomas Aga-
ras, žiūrėdamas pro virtuvės langą.

Jam neatsibaro niekas, nes jis buvo
vienas visame bute, jis ką tik buvo gri-
žęs iš stoties, palydėjęs žmoną su Kalėdų
dovanomis, kad ji pasiviešėtų pas dukterį.
Jis kalbėjo į snaiges, kurios keletą valan-
dų buvo kritusios į gatvės tingiai ir nenor-
omis, tarsi žiema išvarė jas bent Kučių
vakarą, parodyti žemei, kad ji nebuvo
pritrūkusi sniego ištėklų. Dabar gi nusto-
jo sniginėti, tačiau netirpo ir reikėjo sku-
biai nušluoti šaligatvį, kad neišsimanytų
dar ir pašalti, ir nereikėtų paskiau barsty-
ti druskos ar kasti su kastuvu.

Agaras pasiėmė šluotą ir išėjo į kie-
mą — pirmiausia jis prasišlavė vidurį, ta-
ką, neskubėdamas, švilpinaudamas, ir
umai pajuto, kad šypsoji. Jo nuotaika bu-
vo labai puiki, tarsi kokią gražią šelmystę
iškrėtus: jis visai nepykto, kad prisiėjo
šluoti, kur čia, jam stačiai patiko. Šiaip
gi nebūtų buvę progos atsargiai ir daliai
pabraukti per kiemo žolės, lyg paglostyti,
ir pasižvalgyti, kad jo medeliai kiekvienas
nešėsi ant galvos sniego kupetą, kaip kai-
linę kepurę.

Jis švilpavo vis linksmiau, nes dabar
jis galėjo sau prisipažinti, jog jis buvo ap-
gavęs ir pačią, sakydamas, kad jis negali
važiuoti dėl to, kad jam strėnos skauda.
Jeigu ji matytų, kaip jis lankstosi dabar!
Žinoma, jis mieliai susitiktų dukrą, ir pa-
žaištų su jos vaikais, bet geriau jie visi
butų susirengę čia atvažiuoti, o ne jis kel-
tų kojas iš namų porai dienų.

Jis atsisėdė ir apsižvalgė, atsisukęs,
namelį: dailus! Du viršutiniai aukštai ne-
ša pelną, kaip vaisių nuo obels viršūnės,
kas mėnesį nuskini pinigą. Tai jo amžiaus
uždarbis, šitas namas, tai jo užaugintas,
tarsi vaikas — ne, geriau nesitraukti toli,
tiek toli, kad negalėtų vakare grįžti ir
matyti, jog jis tebestovi kur jį palikai iš-
eidamas. Agaras atsiminė, jog, kažkodėl,
nė žmonai nėra pasisakęs, kad visada jun-
ta nerimą ir baimę, kai tik tarsi išsina iš na-
mų; kad kas neatsitiktų. Rodos, namą gali
kas nors, kaip grybą radęs, nupjauti ir nu-
sinešti. Bet tik tai tada, jeigu jis nemato.

Jis šlavinėjo tolyn savo taką, arčiau
į vartelius, ir jautėsi, kad jie abu yra sa-
ngus drauge, ir namas ir jis pats. Tik tai
viena vieta jam atrodė neapginta, tarsi
nuogas kunas, pačiam didžiausiam spei-
ge, tai mintis, jog gali kilti karas. Bombos.
Ugnis. Kaip gali žmonės išdrįsti kelti ka-
rus? Nebent pradeda tokie, kurie neturi
patys namų ir jiems nieko negaila, tik tai
tokie gali norėti suardyti kitų lizdą, sun-
kiai uždirbtą turą. Kaip reiktų padaryti,
kad žmonės niekuomet nesipyktų taip la-
bai, jog net karus pradėtų?

Jis jau buvo už vartelių ir šlavė vis
smarkiau, nes savo viduje taipgi dirbo, jis
svarstė ir sprendė, kur yra tas išminties
šaltinis, kad visi taptų protingi, kaip reik-
tų sutvarkyti didžiuosius žemės pomus, kad
jie liautųsi ieškoję priekabių ir leistų ra-
mai gyventi paprastam žmogui, kuris nie-
kam nestoja skersai kelio.

Jis priėjo savo šaligatvio ribą, ir nu-
mušė šluotą į tvorėlės žiogrį, ir sustojo,
kandžiodamas lupas.

— Paršas! — tarė jis, ir žiūrėjo į
skylę tvoroje, — čia, kaip du išmušti dan-
tys, buvo dviejų žiogrėlių tarpas, ir kas
dieną, o kartais kelis kartus dienose, jis bu-
davo išfiktas stabo. Ir išnaudojo išgyveno
dą bjaurų įvykį, kada kaimynas Jokubas
stuktėlėjo automobiliaus kampu ir ištren-
kė juos. — "Atsiprašau, kaimyne", — pa-
sakė jis, šernas toks nematytas", — "atsi-
lyginsiu už nuostolį." — "Atsiliginsiu!" —
buvo sušukęs Adomas Agaras aną dieną,
— "koks čia atsiliginimas gali būti —
tučtuojau, kad butų man prikalta, taip,
kaip buvo." — "Ką, kaimyne, juokus kreti
— dabar skubu į darbą — ir lentelių gi
reikia..." "Tučtuojau, o ne, tai" — Agaras
neatsimena, ką jis buvo pagalvojęs saky-
damas, "o jei ne?" — bet tai skambėjo
labai grasinamai, ir tada tas, versio koja,
Jokubas, užpyko. — "Šia, sakyk, kiek ka-
stuoja ir eik į peldą — aš neturiu kada..."
"Taigi, jis neturėjo kada, šeši mėnesiai,
ne, aštuoni praėjo o skriauda ta pati te-
bėra.

Agaras pasižiūrėjo į skylę tvoroje ir
nuėjo į vidų, skubiai ir piktais — niekuo-

met gyvenime, nė dėl didesnių nuostolių
nebuvo buvęs taip užrūstintas, kaip šituo
atveju. Jis negalėjo suprasti, kaip jo žmo-
na sugebėjo nepykėti — ji juokėsi, net į
šonus įsiremęs, ji grąšino, kad vieną kartą
ji pati prikals lenteles, juk jos nė nebuvo
sulužusios, tik tai iškritę. Ir jis turėjo pri-
saikdinti ją, kad ji neišdrįstų, — niekas
kitas, tik tai tas, kas padarė plyšį, turi ir
užtaisyti, — akis už akį, dantis už dantį.
Jis palauks, nors iki pasaulio galo!

Jis vis tebebuvo įtūžęs net ir kamba-
ryje, kai nusivalkstė ir pradėjo ruošti už-
kasti. Tik dar nebuvo buvę, kad taip ilgai
tęstusi apmaudos — jam patiko, nėra ko
gintis, jam buvo kaip stiklas karčiosios,
laikas nuo laiko pauzti savo viduje ir pra-
siveržti žodžiais, tačiau trumpai. Gi dabar
jis buvo vienas, niekas neišblaškė kalbą
ar naujais reikalais. Jis pagailo, kad išlei-
do žmoną, arba net, kad ir pats neišvažia-
vo, jeigu taip jis visas šventes kamuosis
neatsikratydamas, kaip danties skaudėji-
mo tos minties apie tvorą. Tačiau jis ne-
galėjo negalvoti! Rodos, buvo įvažiuavęs
Jokubas į patį jo širdį ir ten skylę išlaužęs.

Sniurkšdamas gėrė Adomas Agaras
kavą iki viduje apšilo, ir taipgi ėmė ma-
loniai kaisti kojas ir visas kunas, suėmė
toks tingumas, jis pasiražė saldžiai, kaip
katinas prieš ugnį, ir čia prie stalo už-
snuo.

O priekėlė laikrodžio — mušė garsiai ir
ilgai, Agarui pasirodė, kad sugedo, nes
skambėjo ir skambėjo nesustodamas, lyg
mušė už kelis atsilikusius metus — pagal-
vojo jis visiškai išsiblaivindamas iš snau-
dulo. Ir pagaliau atsistuko į sieną ir pa-
matė šviečiančias rodykles: abi stovėjo ties
dvylikta.

"Ar nesakiau, kad pramiegosi Berne-
lių Mišias" — jis pajuto savyje žmonos
balsą, ir susigėdo, kad buvo jai pažadėjęs
nuieiti bažnyčion, tikrai nepraleisti laiko,
ir štai, koks apsilėdimas. Jis taip pyko
ant savęs, kad neturėjo sau nė žodžio, ku-
ris būtų tinkamai išbaręs — jis tik dryp-
sojo vietoje, nejudėdamas, ir niršo tylo-
je. Ir nepatogu atrodė keltis degti žiburį
ar eiti miegoti lovon, viskas atrodė išsi-
sukę iš savo gražų.

— Ką aš kultas, kad taip stipriai už-
migau, — tarė jis garsiai, lyg jį galėjo už-
girsti žmona, bet jis žinojo, kad tai rami-
na pats save. Jis pakilo ir buvo beinas
prie durų paspausti elektros mygtuką, bet
pasisuko į langą: jam pasirodė, kad kaž-
kas mėgina pašviesti į stiklą.

Jis bus apsirėkęs — tarė priešęs prie
lango: lauke buvo neišmatuojamai tamsu.
Visur, ir jo paties kieme ir, kiek tik užma-
tė, kas nors atsitiko su elektra? Jam tik-
tai iš užsimiegojimo turėjo pasivaidentti,
kad lyg švysterejo. Nieko. Keista, net
miesto šviesų atšvaito, kuris kas naktis
kabo, kaip gaisro debesis ant dangaus, ir
to dabar nebuvo. Staiga jam pasidarė
nejauku — lyg jis vienas buvo uždarytas
naktįje, kaip kokioje dėžėje — tokio jau-
smo jis nebuvo patyręs per visus savo še-
šias dešimtis metų.

Ką nors reikėjo veikti, kad nusikraty-
tų tą baimės nuotaiką, bet jis tik tai sto-
vėjo ir žiopsėjo pro langą. Jam net nebe-
atrodė, kad tai langas, nes tamsa stikle
buvo tokia pat, kaip ir sienoje, bet, — tarė
jis sau piktai, — argi aš nepažįstu savo
virtuvės lango! Ir umai — vėl švystelė-
jo! Ne, nepasakysi, kad tai šviesa, tai tik-
tai jis, Adomas Agaras žino širdies gil-
moje, kad TURĖTŲ BUTI šviesa, bet jos
nėra, tarytum ji bėga, o ją kas nors trau-
kia atgal.

— Kas čia dedasi su naktimi? — pa-
sako jis vėl garsiai ir tyliai sako: — Ir su
manim..., nes jam darosi vis neramiau, jis
norėtų užsimerkti, bet žiuri neatsitraukda-
mas į tamsą. Ir dabar jau norėtų, kad
tematyty tik tai tamsa, bet, štai junta, kad
jo akys, kaip ašmenys perkerta ją, ir jis
pamato —

— Angelas! — sušunka jis persigan-
dęs ir nori prikristi prie aslos, kad galėtų
pasislėpti, tačiau žiuri. Tikrai, angelas, —
stovi, ką ten stovi — jis plaukia debesys-
se, na, ir ne debesys — stačiai dangus ir
tiek. Taigi, jis plaukinėja, ant vietos, o
už jo begalinės eilės angelų ir visi už vi-
nas kitą šviesesni, jau tik tai vieną palei-
dus į naktį, pasidarytų saulėta, kaip vi-
durvasary. Tačiau aplinkui vistiek tamsu —
mato Agaras, ir stebisi kodėl? Ir ne
jis vienas nustebęs — jis mato, kad visa
dangiškoji kariuomenė susirūpinusi, visi
jie žiuri į pirmąjį angelą — jie moja jam
savo trimitais, kanklėmis ir vamzdžiais,
kad jis žengtų, kad jie galėtų keliauti pas-
kui jį.

Kodėl jie negali aplenksti jo? — ne-
kantriai galvoja Adomas Agaras ir užsi-
ima ausis: laikrodžio nenustoją mušęs, visą
laiką dvylakta, ir, matyti, taip ir bus, kol
angelai pasijudins — jie supranta dabar,
kad tai Kalėdų angelai. — Eikite pro ša-
lį, jeigu tas neina, — šaukia Agaras jiems,
bet jie tik tai žiuri į pirmąjį, labai susirūpi-
nė.

O tas pirmasis? Agaras mato, jog
angelas ne dėl kokio užsispyrimo nesijudi-
na pirmyn — jis baisiai susikrimęs, jis
tarp veržiasi skristi, jog net jo skaisčios
rankos dreba. Kaip nedrebės — vienoje
rankoje jis neša Kalėdų žvaigždę, gi kitoje
užrašą kurį angelai gieda ir žmonės kartoj-
ja — "Garbė Dievui aukštybėse, o žemėje
Ramybė geros valios žmonėms". — Štai
kodėl jie negali keliauti be pirmojo, — gal-
voja Adomas Agaras, — jie tikrai negali,
nes jis privalo pakabinti žvaigždę ties Ku-
dikėlio Kute, ir nešti Giesmės gaidą, kad
jie giedotų ir groty.

Bet kodėl jis nesikrenda? — šaukia
šaukintai Agaras, jis moja rankomis, ir
net atidaro langą, kad geriau jį girdėtų tas
pirmasis. Ko tu lauki,

Angelas sukinėjasi ir žvalgosi, ir ap-
linkui visi kiti apstoja jį, jie nori pakylėti
jį: kad tik tai jis pasijudintų, o jau paskui
skris. Vienas atnešė ir paleido vėjus, sep-
tynerius vėjus paleido aplinkui angelą, jie
pučia taip, kad kalnus galėtų perkelti už
tukstanties mylių, o angelas svirinėja ties
ta pačia vieta.

Ir staiga Agaras išgirdo, kad angelas
tikterėjo, ir taip skaudžiai, jog jis pats čia
prie lango, savo namelyje griebėsi už šir-
dies. Ir visi angelai sušuko, ir visi buvo
nusiminę — dabar tai jie jau buvo sužino-
ję, kas sulaiko angelą, tačiau, matyti, jog
tai atrodė labai beviltiška, kad jie taip nu-
sigando. Agaras pasistiežė ant pirštų ga-

KALĖDŲ BELAUKIANT

Gamta baltuos šilkuos;
Keliai minkštos pukuos.
Greit jais Kalėdžius briedžiais atvažiuos...
NADAS RASTENIS.

Greit jais Kalėdžius briedžiais atvažiuos...
NADAS RASTENIS.

ly, kad užmatytų, kas baisaus buvo atsi-
tikę, ir negalėjo suprasti: visi jie žiūrėjo į
angelo dešinįjį sparną. Nė ten buvo žai-
dos, nė sparnas buvo nulaužtas, nė sutep-
tas — tik tai, tik tai viena maža dėmelė bu-
vo: toje vietoje truko vienos plunksnos. —
Tai tau! — švilptelėjo Adomas Agaras —
tik tai tiek!

— Skrisk! — šaukė jis, juk dėl tokių
niekų tu negali pražudyti Kalėdų. — Stai-
giai jis suprato, kaip labai buvo svarbu,
kad šviestų žvaigždė ir būtų Ramybė —
juk kitaip visokie sumišimai kils žemėje,
nelaimės, audros, karai. Karai! Jis sušu-
ko iš visos jėgos: — Skrisk!

Jis regėjo, kaip per angelo veidą nu-
kreiptą į dešinį pusę, ritosi ašaros, ir vie-
na nuslido per sparną ir nukrito į truksta-
mos plunksnos vietą ir ten pasiliko tokia
karšta, ašara, kad Agarus net širdį sudie-
gė, lyg žarija. — Vargšas jis žiūrėdamas į
angelą, — juk jeigu jis verkia, vadinasi tik-
rai negali skristi. Argi negailima kaip noris
padėti jam?

Ir štai angelai turėjo panašiai galvo-
ti, nės visi jie skrido mirgėdami ir švyt-
ruodami, kaip begalės sauliu, jie nešė viso-
kiausias plunksnas ir derino į tuščią vietą
dešiniame sparne, bet nė viena netiko. Ir
jie dabar raudavo visi.

— Kas tu toks nedoras, kuris pavogei
plunksną, — sudejavo Adomas Agaras prie
lanko, ir suspaudė kumštį. — Jau ne ki-
taip, kaip pats pikčiausias galvažudys!
Jau tik toksai, kuris trokšta karo! Jau
pats nelabasis!

Ir staiga jam pasidarė baisiai sunku,
rodo nulužo dangaus kampas, ar jo pa-
ties namas užgriovė jį, jis vos galėjo kvė-
puoti, o nebuvo atsitikę nieko — tai tik-
tai angelas, kurio sparnui truko plunks-
nos, žiūrėjo į jį. Negali būti! — sušuko
sieloje Adomas Agaras, jis žvalgėsi į vie-
ną pusę ir kitą, persilenkdamas per langą,
— bet angelas žiūrėjo į jį. Ir taip liud-
nai!

— Ar aš? — sušuko Agaras. — Tu
klysti! Negali būti, kad toks menkas žmo-
gelis, kaip aš galėčiau tiek nusikaltsti! Ką
aš galu šioje didybėje? — Bet angelas ži-
ūrėjo į jį, kas kartas vis liudniau ir Ado-
mas Agaras nuolankiai ir kalta sušnibž-
dėjo: — Argi aš? — Ir dar nuolankiau
tarė: — Aš. — Ir maldaudamas pasakė: —
Aš jau einu į kiemą! — Tik tai pasiimsiu
plaktuką.

Nuo durų jis atsistuko atgal į langą —
jis dabar bėgėjęs tik tai vieną dešinįjį an-
gelo sparną — tenai, tuščioje vietoje, kaip
po gaivaus pavasarinio lietaus žolytė, —
kilo nauja plunksna, ir tokia balta. An-
gelai švystelėjo per jo galvą ir suskambė-
jo giesmė, iškilminga ir džiugi.

Adomas Agaras pabudo nuo giesmės.
Ne, tai tik tai jo širdis labai trankiai pla-
kė. O gal ranka nusprudo nuo stalo? Jis
nežinojo kodėl pabudo. Atsipeikėjęs jis
pamatė, kad buvo užsnukęs vos kelias mi-
nutes — jis sėdėjo savo virtuvėje, tebebu-
vo šviesa.

— Tai susapnuok tokius, — jis norėjo
pasakyti niekus — tačiau susilaikė. — Tai
jau busiu kur skaitęs ar girdėjęs kokius
išmislus, — tarė sau, bet pakilo nuo stalo.
Jis apsisvalkstė ir atidarė stalčių, kur lai-
kė visokius įrankius — pasiėmė kelias vi-
nis ir plaktuką. Ir umai plaktuką padėjo
atgal.

Jis perėjo per kiemą, per savo ir kai-
myno Jokubo, prie ano virtuvės durų nu-
sisluostė snieguotas kojas ir pasibeldęs į-
ėjo.

— Sveiki, — tarė, ir greitai pridėjo: —
skubu, tik tai nerėjau pasiskolinti plaktuką.
Tylėdamas Jokubas padavė jam nori-
mą daiktą, bet ir patsai užsidėjo kepurę ir
išėjo paskui Agarą. Jis ėjo iš paskos iki
Arago tvoros. Kai tenai Adomas pasilen-
kęs pakėlė porą gulinčių tvoros lentelių,
Jokubas palaikė jas prispaustas į jų vie-
tas, ir Agaras prikalė.

Atsisėdęs abu vyrai žiūrėjo į vienas ki-
tą neatsitraukdami, tarytum taipgi buvo
sukalti vinimis. Ir abu susijuokė.

— Bene išleidai žmoną į pasaulį, —
tarė Jokubas, ir Adomas linkerėjo galvą: —
Tai ką čia vienas bereikalo ugnį kurensi,
ateik šį vakarą — bendrai prašvesim Ku-
čias. Kaip Lietuvoje, — ir jo balsas suvir-
pėjo, ir taipgi Adomo Agaro širdis.

— Ateisiu, — pasakė jis, o pasitrauk-
damas Jokubas pridėjo:

— Ir į Bernelių Mišias drauge nuva-
žiuosime.

Viena Kučių Vakara

J. Vilks

Pilviškių stotyje išlipau iš traukinio. Skraidė didžiulės sniegės. Laukai, keliai, žmonių sutepti takai, buvo baltučiu sniegu padengti. Stotis tuštutėlė. Kas gi kučių dieną važinėja. Tenka savo kojomis pasitikėti. Brendu per sniegą. Einu. Dairaus ar nepamatysiu ką nors keliu važiuojant. Pavėžėtų mane į Žalvedarius. Deja, veltui viltys. Snigti pradėjo tirščiau. Veik nieko nematyti, sniegas lipina akis. Vakareja. Tiek regi ką po kojomis matai. Ar nepaklydau? Rodos jau turėjau būti Žalvedarius. Nerimstu.

— Tai kur tokią dieną žygiuojai — išgirdau skardų moters balsą. Net kruptelėjau. Taip nelaukta. Dairaus. Čia pat, greta manęs eina didelė skara apsigujusi moteris.

— Pas savus — trumpai atsakiau.
— Ar negalėjo Kalėdų trečios dienos palaukti? Še, paleido kučioms. Kas taip doro? — išmetinėja ji. Nusišypsau sau. Jaučiu kur reikalo sukama.

— Taip reikėjo, — atsiliepiu.
— O kur eini? — teiraujas.
— Į Žalvedarius, pasakau.

— Iš stoties į Žalvedarius! Tai jau klaidžioji, — nustebo ji, — Žalvedarius jau pražiopsojai. Čia Miknaičiai...
— Miknaičiai, — nustebau ir lyg teisiuosi: — Tamsu, sniegu visi keliai ir takai užnešti.

— Eikš pas mane. Kur dabar tamsoje klaidžioji, nors Žalvedariai čia pat, netoli. Toks sniegas, geriau luktelti. Rytoj rytą anksti galėsi eiti, — taip širdingai kalba ji. Mudu jaukiuoje pirkelėje. Kvepi ragais. Juntu pečiuje krukstinę verdant. Tai rytojaus diena! Stebiu žibalinės lempos šviesoj besitrusiančią moterį. Atrodo dvidešimts praėkusi, bet trisdešimts metų dar nepasiekusi. Brandi, gerai sudėta. Ne tiek graži, kiek idomi, grakšti.

Ant stalo jau avizinis kisieliu. Saldintas vanduo ir dar kai kas. Raginamas užkandžiauju. Moteris atsisėdo prieš mane kito stalo pusėj:

— Nesidairyk. Valgyk vienas. Kučioms pas kaimynus buvau, — aiškinas ji. Aš valgau ir be jos tų pastabų. Šmots kelio buta. Traukiny nebūta kas valgyti.

— Ar gerus šeiminkus turėjai, — teiraujas ji.

— Neblogi, — nusišypsau.
— Ar daug algos mokėjo? — įdomaujas.

— Septynis per mėnesį, — pats nežinau kaip tas skaičius išsprudo. Man jau daros linksmiau.

— Septynis per mėnesį! — nustebo ir dar sako: — Žinoma valgis. Tai stambaus buta ukininko, gal dvaras? — tēraujas.

— Nieko, pasiturs, — gerokai sau šypsodamas riečiu.

— Ar visus darbus moki dirbti, gyvulius apliuoti? — kvočia.

— Kiaulių ne, — jau susilaikydamas juoko, sakau jai.

— Na, kiaulės moters darbas, — pastebi, paskui pagalvojus, tyliau:

— Gal sutiksi pas mane bernauti? — pasiteiravo ir aiškina: — mano sodyba maža. Darbo nebus daug. Gyvesi kaip pas save samuose. Tik septynių tai neduosiu. Man per daug, — pastebi.

— Tektų pagalvoti, — burbteliau.

— Ką čia galvoti. Tark žodį ir atliktas krukis, — pakilusi nuo stalo, sako tvirtai ji.

— Gal rytoj, — pastebiu vartydamas ant stalo rastą savaitraštį "Šaltinį".

— Tai ir laikraščius skaitai? — valdama stalą sako ji ir toliau šneka:

— Aš labiau mėgstu skaityti "Lietuvos Ukininką" bet nenoriu pyktis su klebonu, tai užsisakau "Šaltinį". "Lietuvos Ukininką" čia platina ir jam rašo Jonukas Strimaicių iš Zečkalių. Kartais pasirodo ir pats "Lietuvos Ukininko" redaktorius Albinas Rimka iš Skierspijuosiu Nuo-keliškio. Jaunimas čia nesnaudžia — veikia. Veikia tyliai, net klebonas nežino, — beklodama jau man ant suolų atsigulti, kalba ji. Jos balsas toks skardus, tiesiai iš krutinės plaukiąs.

— Ką? eism gulti, rytoj ankščiau atsikelsim. Ką gi čia mes veiksim? — pastebi. Užgesina lempą ir nueina į užpečkį. Ten jos lovos buta. Pamažu rengiuosi. O ji jau lovoje lyg savo godas lėtai ir tyliai dėsto:

— Aš viena. Našlė. Likimas mane skaudžiai nubaudė. Ištekėjau be meilės. Gal buta išskaiciavimo. Vieną pavasario sekmadienį, kai išėjo iš bažnyčios Griška-budy, tai prikišo prie manęs vyras: augalotas, liesas, gal du kartu senesnis už mane. Jis sako, kad senokai stebi mane bažnyčioj. Jam patinku. Norįs susipažinti. Einava. Šnekučiuojamės. Siulos pavėžėti. Atsisakau. Skiravos. Kitą sekmadienį ir vėl jis mane neatleidžia. Pavėžėja į namus. Pakely užsuka pas save. O, čia, sodyba graži, tvarkinga. Viskas rupestingai prižiurima. Patiko. Važiuojam pas mus. Persi-asi ar neištekėčiau už jo. Nusišypsau. Atvažiuom į mūsų sodybą. Išlipęs iš vežimo, nieko nelaukdamas jis sako tėvams, kad mane nužūrėjęs sau į žmonas ar mano tėvai nieko neturėtų prieš? Tėvas dirstelėjęs į mane sako, kad tai mano pačios reikalas. Motina tyli. Ir aš tyliau. O mano galva jau svaigeta. Šeimoj aš pati septinta. Dvi sesers jau ištekėjo. Dvi laukia. Ukis broliams numatyti pavesti. Kokios čia dalys? Nieko gudresnio neišgalvosi, kai kraitis nesilipdo. Išvažiuo jis tada nesulaukęs iš manęs atsakymo. — Kalba moteris, dėsto savo rūpesčius, o mano akys merkias. Dar girdu pro miegus:

— Sutikau. Ištekėjau neverčiamai ir neatkalbinėjama. Meilės nebūta. O žmogaus buta gero, širdingo. Deja, mudviejų neilgai teko gyventi. Jis tuoj pradėjo skystis viduriais. Važinėjo pas gydytojus. Nepadėjo. Skausmus kentėjo. Vieną dieną važiuojam į miestą. Nusiveda pas notarą. Užrašo visa ką turi man. Aš kaip apstulpus. Nežinau ką sakyti. Pro ašaras prasi-veržė: "Atrodo lyg mirti ruošiesi? Ką tu čia darai?" O jis pažūrėjo į mane tokio-mis rimtomis akimis, kurių iki šiol negaliu užmiršti ir sako: "Žinau ką darau. Mano gyvenimo dienos baigiasi". Tikrai, po kelių savačių didžiulių skausmų suimtas, mirė... Amerikoj gyveno. Ten sveikatą jau buvo praradęs. Grįžo Lietuvon. Grįžo prie pinigų... Užteks jį man... — ir aš jau miegu. O ji gal dar ilgai viena sau kalbėjo. Ir kalbėdama gal neįdomavos ar aš klausau. Jai buvo reikalingas išsikalbėti.

Rytą anksti pabudau, kai išgirdau ją keliant. Rėdausi. Ji užžiebęs lempą sako:

— Eisim gyvulius šerti. — Išeinam likterna nežini. Ankliu tvarte pora gražių, gerai išertų kumelių esama. Neraginamas nešu joms pašarą. Nuvaliau jas. Palyginu mėsą. O moteris:

— Ką gi tu čia dabar darai? Kaiėdų pirmą dieną...

— Tegul ir kumelės pajunta tą dieną, — pastebiu jai. Pakrečiu šiaudais.

— Matyti, gyvulius mėgsti! — pastebi ir prideda: — Toks bernas man reikalingas...

— sako susirupinus ir nedrąsiai.

Einam karvių šerti. Tokios keturios. Visos veislinės. Visos užtrukusios, veršų laukia. Moteris atsisėdo ant slenkščio, man likterna pašviečia. Aš trusiūsi.

— Jokio darbo nesibijai, geras bernas butum, — dar tyliau sako ji.

— Kiaulių nešersiu, — sakau karves pašėręs.

— Vėliau aš pati pašėrsiu, — lyg nusišypsau, sako ji.

Išėjom. Pirkelėj prausiūsi. Barzdą skutu. Ji akių nenuleidžia nuo manęs. Net nesmagu.

— Rubai kaip pas miestelėną? — lyg sau pastebi.

Ant stalo jau laukia kvapi kriaušinė, mėsa, ragaišis. Sėdam valgyti.

Ir vėl ji atsisėda kitoj stalo pusėj prieš mane. Ragina užkandžiauti. Nesivar-

žau. Valgau. O ji atsisėdusi seka mane. Paskui lyg nusigandusi ar nusiminusi:

— Sakai, į Žalvedarius eini. Tai, kad tenais nėra kas pas svetimus bernautų...

— rimtai susirupinus abejoja ir paskui:

— Ne veltui mane šeimoj žiopiuke vadino. Kokia aš žioplė! Juk tai grįžti žie-mos atostogoms iš Peterburgo. Ten moki-niesi. Kaip akiai vištai grudas pasitaikiai!

— ir jau pralinksmėjusi: — O aš jį per-šuosu į bernus... — abudu juokiamos. Juo-kiavos smagiai, nuoširdžiai.

Žiopiukė dabar atgijo. Ant stalo at-siranda kitos lėkštės, kitos užkandos ir kas gerti.

— Aš tave pavėžėsiu. Toks svečias! Svečias nebuvėlis, — ragindama vaišintis ir pati dabar valgydama pastebi.

Sočiai pasivažiinę, einam arklių kin-kyti. Kumelės nerimsta. Rogės šaunios, pa-kingtai geri.

— Žiopiuke, kur skambalai? Negi mu-du tylomis važiuosim! — sakau jai. Pati-ko. Atsirado ir skambalai. Žiopiukė nori važnyčioti. Atimu vadžias iš jos rankų:

— Pamatysi, kad esu vertas berno, — pasididžiudamas sakau jai. Ji juokiasi. Juokiasi, juokiasi, kaip juokiasi žmogus tikro džiaugsmo suimtas.

Kumelių raginti nereikėjo. Jos plėštė plėšėsi smagia rističia bėgdamos. Iš po jų kojų didelėmis gniužtėmis sniegas į visas puses dribo ir teškė į mudviejų veidus.

Žiopiukė glaudėsi prie manęs, kad neiš-spruktų iš rogių. Skamba erdvė, prunkstė kumelės. Mes lėkte lėkėme.

— Nesu savo gyvenime taip smagiai važiuavusi. Rodos ir kumelės ne tos! Tai bent Kalėdų pirmą dieną! — džiaugėsi Žiopiukė dar labiau prie manęs besiglaus-dama.

— O ką? tinku į bernus? — juokauju.

— O...! ji tik tiek pasako. Jaučiu jos šiltą kūną.

Ir štai jau mudu Vilky kaime. Skam-

bėsio pažadinti, visi pribėgo prie langų, o paskui kieman pasitikti. Džiaugsmo, nors riešutėmis semk. Namiškiai jau nelaukė parvažiuojant. O čia tokiu triukšmu Kalė-dų pirmą dieną stoviu prieš visų akis!

Žiopiukė jau spėjo papasakot kaip ji panudo mane bernu samdyti. Motina juok-damosi sako:

— Turėtum gerą berną. — O tėvas:

— Esi nubausta, tik vakare galėsi į namus parvažiuoti, liepia jis arklius iškin-kyti ir Žiopiukiai sako:

— Mes beveik kaip giminės. Tave tik žinojau, o tavo vyrą pažinojau. Jis šias kumelės kumelaitėmis pas mane veislei nu-pirko. Eikš kartu į tvartą, pamatysi jų dar vieną motiną.

— Matai, tai ne bereikalo pas mane užklydai, — eidama į tvartą pastebi Žiopiukė.

Vidurdienį ateina daugiau jaunimo iš kaimo. Šnekos, dainos ir nesuvaldomas jau-nimo juokas. Žiopiukė išskubėjo anksčiau savo gyvulius šerti.

Kur jus dabar visi? Kas jūsų gyvas dar liko? Vieni jau mirėte. Kiti maskolių išgrusti iš savo tėvų žemės sudėjote kau-lus Sibiro dykose. Žiopiukė, kur tu da-bar? Ar suradai sau berną?

Žalvedarių, Miknaičių ir visos Lietu-vos buvusios gražios sodybos soduose skės-tančios jau svetimų atejusių išardytos. Ke-liais jau nevažinėjama nesuvaldomais sa-vais arkliais. Kalėdoms jau neskamba skambučiai prie arklių pakinktų prikabin-ti. Rogės nebereikalingos. Kučios... Kučios vienišos' ašaromis pašlakštytos. Nesusiren-kate visi prie stalo. Vieni bastunais svetur atsidūrė, kiti dingo be žinios, o kas mirė, ne visų kapai savo gimtuose laukuose su-mesti. Mintys skrieja skersai išilgai visą pasaulį savų artimų gyvais ir mirusių pa-silgiusių beieškodamos.

Ar kada nors ir kas nors mūsų savo tėvų žemėj gyvais pasimatysime?

Salomeja Narkeliūnaitė

KALĖDŲ RAMUMAS IR TREMTINIAI

Kai šių metų tradicinių metinių šven-čių proga visuose pasaulio kampeliuose žmonės prisimins Kalėdų prasmę ir kalbės apie taiką ir ramybę žemėje, gal niekas taip nesidžiaugs ir nebus dėkingi, kaip tremtiniai Europoje. Jų tukstančiai išblaš-kyti po Vakarų Vokietiją, Austriją, Italiją ir Graikiją, dar vienas Kalėdas švęs su tik-ru ramumu, jeigu iš viso galima būtų kal-bėti apie jų ramumą. Jie bus ramus, kad jie nebus prievarta grąžinami į savo kilmės kraštus, kuriuos jie buvo priversti palikti dėl komunistinės priespaudos. Jie bus ra-mus, kad nors jiems ir nepavyko, kaip ki-tiems laimingiesiems, emigruoti ir įsikurti užjuriuose, bet kad jiems jų dabartinės buvimo vietose užtikrinama teisinė ir ma-terialinė globa.

O kaip sovietai stengiasi juos sugrą-žinti ir kaip juos bevilioja į Tėvynę! Ne tik laiškais, kuriuos Berlyne veikiančias "Už grįžimą į Tėvynę" rusų vadovaujamas ko-mitetas siuntinėja Europoje ir Amerikoje esantiems tremtiniams, bet ir tarptautiniu mastu komunistai daro spaudimą.

Štai prieš Kalėdas, kartu su sovietine delegacija, į Lietuvą sugrįžo prof. Juozas Matulis, kuris buvo atvežtas į Jungtines Tautas, kad tenai vadovautų Sovietų Są-jungos akcijai grąžinti tremtinius ir jų kil-mės kraštus.

Norėjo, kad tremtinius grąžintų

Tas pats Juozas Matulis, kuris visus buvusius tremtinius, su kuriais jis čia pa-simatė New Yorke, kvietė grįžti į namus, Jungtinės Tautos dėstė naują sovietinį planą tremtinius sugrąžinti. Per dešimtį metų Sovietų Sąjungos delegatai ligi šiolei tik kalbėdavo apie tremtinių grąžinimą ir priešindavosi kam jie perkeldinami į kitus kraštus. Bet šiemet Matulis atvežė naują sovietinį planą — dabar jau sovietai ima kalbėti apie savanorišką grąžinimą.

Tokio grąžinimo reikalaujamas, So-vietų Sąjungos delegatas Juozas Matulis kartu pranešė, kad tremtiniai tegul nesi-baimina grįžti, jie nebus baudžiami, nes So-vietų Sąjungos valdžia išleido amnestiją, ir jiems atleidžiamos "kaltės" už tai, kad jie bėgo arba veikė ir dalyvavo priešsovie-tinėse organizacijose.

Panašiai kalbėjo ir visi keleri sovietų sateliti, taigi, Lenkijos, Čekijos, Gudijos ir Ukrainos atstovai. Gražiausiomis spalvo-mis nupiešdami gyvenimą už geležinės už-dangos ir tą Tėvynės ilgesį, kaip ji jų lau-kia sugrįžtant, jie betgi reikalavo, kad to-limesnė materialinė ir moralinė globa, ku-mi dabar teikiama Jungtinių Tautų trem-tiniams, būtų nutraukta.

Taigi čia ir paaiški tas visas savano-

riškumas, kurį sovietai šiemet pasiulė tai-kyti. Vadinasi, jeigu negrįžti, tai ir globa pasibaigia, taigi, išeiti, kad tada turi grįžti prievarta, kadangi kitokios išeities nebūti.

Visa tik laimė, kad sovietiniai balsai naidėjo ir niekas į juos nekreipė dėmesio. Jungtinių Tautų Pabėgėlių Komisarjatas, kaip veikė, taip ir toliau tebetęs savo dar-bą ir rupinsis tremtiniais, juos įkurdinam-damas dabartinuose jų buvimą kraštuose ar perkeldinamose į užsienius.

Bet dar to negana. Aukštasis Komi-sariatas teikė ir toliau tebeteks materi-alinę pagalbą ir teisingą globą ir tiems, ku-kie laimingu būdu įstengia pralįsti pro spygliuotą vėlavą ir raudonąsias sargybas ir atsiduria Vakaruose.

Šitokių būdu ta tarptautinės organi-zacijos remiama Pabėgėlių Įstaiga ne tik tukstančiams tremtiniams, jau nuo ankščiau Vakaruose atsidurusių, bet ir vis dar at-bėgančių, sudaro kad ir minimalias sąly-gas. Už jas šių tradicinių metinių švenčių proga, kai žmonės prisimena pergyventas dienas ir galvoja apie išsilgtą taiką ir ra-mumą, galima būtų jausti dėkingumą.

Kaip gi su tremtiniais Sibiro?

Pavergtosios Europos Tautos, paverg-tuosius atstovaujanti tarptautinė organiza-cija, įsteigta Jungtinių Tautų pavyzdžiu, kurios irgi posėdžiavo tada, kaip ir Jung-tinės Tautos, sovietams davė labai gerą atsakymą.

Devynias šalis, jų tarpe ir Lietuvą, Latviją ir Estiją atstovaujantieji veikėjai sakė: "Tik sugrąžinkite ištremtuosius iš Sibiro, iš tolimųjų Sovietų Sąjungos sričių, ir išsinešdinkite iš mūsų kraštų su savo kariuomene, valdžia ir policija, mes visi, neraginami, patys savo noru sugrįšime".

Bet kur gi sovietai taip padarys! Ir tas Sovietų Sąjungos delegatas Juozas Ma-tulis, kai ji šių eilučių autorė klausė apie ištremtuosius, nieko negalėjo atsakyti.

O klausimas buvo šitaip pastatytas: — Kodėl grįžimo propaganda yra kreipiama į lietuvius, gyvenančius užsie-niuose, pirma nepadarius visko, kad galėtų žrįžti į Lietuvą tie, kurie ne savo noru yra išsiųsti į Sibirą ar kitas tolimas nuo Lie-tuvos vietas?

— Kas iš buvusių Lietuvos politikų bei visuomenininkų yra grįžę į Lietuvą?

Nauji trėnimo budai

Galima įsivaizduoti Kalėdų nuotaikas tų tremtinių. Jos visada yra niūros, bet dar paniurėja tokiomis progomis. Prie pas-taryjų dabar prisidės dar daugiau lietuvių, kurie buvo išplėsti iš gimtojo krašto nau-jais trėnimo budais. Tukstančiai jaunimo

yra išsiųsti vadinamų plėšinių žemių dirbti Kazachstane ir kitur. Tas naujas sovietinės valdžios sugalvotas budas pa-didinti ariamos žemės plotą, o tuo pačiu ir tam planui siunčiamų darbininkų verba-vimas irgi nebuvo jau taip savanoriškas, kaip sovietai sako. Laisvasis pasaulis jau pakankamai yra prisiklausęs tų "savano-riškumų" ir todėl puikiai įsivaizduoja, kad tai nauji trėnimai.

Tas jaunimas, vaikinai ir merginos, sovietinių valdovų pasiųsti dirvonų plėšti, be abejo, tokia proga, kaip Kalėdų šventės, prisimins namus, kad ir pavergtus, ir il-gėsis jų ir juose likusių artimųjų. Ir jų širdyse nebus ramumo, apie kurį skelbia Kalėdų giesmė.

Petr. Tarvydas

Šių naktiųjų par naktiųjų miego nemigau Par visų Lietuvų mįslių važiauvau...

Ateina metinės šventės — Kalėdos ir Naujieji Metai ir mes visi pagal senąjį pa-protį iš Tėvynės nejučiomis imame galvoti apie mūsų buklę šiandieną, apie skausmin-gus mūsų tautos praeities išgyvenimus ir apie mūsų likimą ateityje.

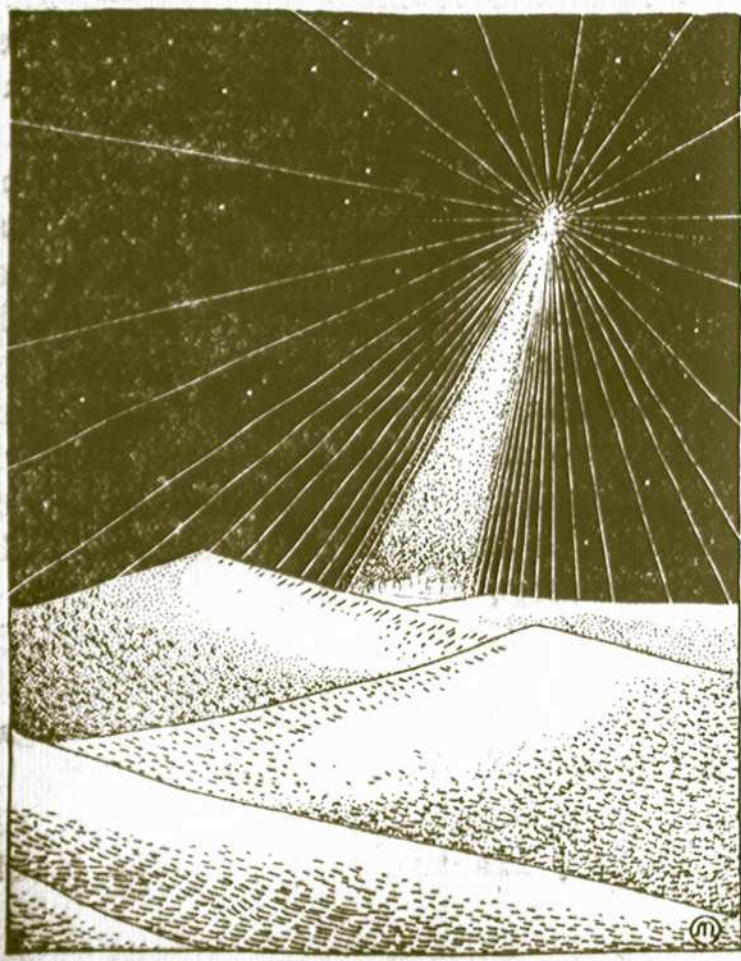
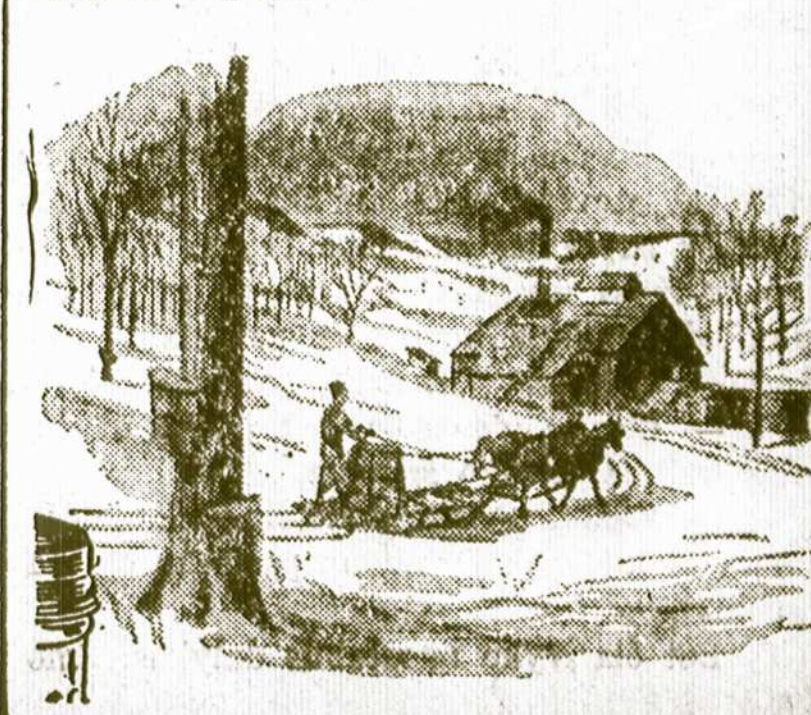
Jeigu džiukiškoje dainoje lyriškame nusiteikime sakoma: "par visą Lietuvą mįslių važiauvau"... tai šiandien mes toje pačioje lyrinėje nuotaikoje budami ir norė-dami apie lietuvių tautos žmones pamąs-tyti, jau turime "mįslių važiuoti" ne tik per Lietuvą, bet jau ištisai per visą pasaulį. Nesgi nebuvo tokių laikų, kad lietuvių tautos žmonės būtų taip plačiai išblaškyti visame žemės skritulyje. Visuos penkiuos kontinentuos, tame tarpe Afrikoje ir Aus-tralijoje, beveik kiekvienoje žymesnėje sa-loje, ar tai būtų Naujoji Zelandija ar Ma-dagaskaras, ar Ugnies žemė — beveik kiekvienoje valstybėje, įskaitant Etiopiją, Japoniją, Mongoliją, Saharos dykumą ir baisiuosius Sibiro plotus, — nepabaigiamas tundras ir pelkynus, jų visur rasit ne vie-ną-kitą, bet vietomis šimtus, kitur ir tuk-stančius lietuvių.

Ir pilni užuojautos, su širdgėla turime atsiminti, jog visame tame milžiniškame plote lietuvis gyvena daugumoje varge ir patyria nepaliaujamas skriaudas. Kai ateis lietuvių tradicinės Kučios, ar Naujųjų Metų išvakarės ir kai mes pažūrėsim į sa-vo laikrodį, atsiminkim, kad mūsų broliai ir sesės taip toli šiandien nuo vienas kito, kad lygiai tuo pat metu, kai kuriems bro-liams lietuviams Kučios, sakysim, jau bus praėjusios, o kiti dar nebus jų sulaukę, nes visame žemės skritulyje laikrodžiai negali būti vienodi, kadangi kai vienas lietuvis mato saulutę užtekancią, tai kitas yra vā-karo sulaukęs. Iš to mažo pavyzdžio mes aiškiausia pajuntame, kokio baisaus išsi-blaškymo šiandieną sulaukėme...

Bet vieną dalyką mes visi žinome ir suprantame, kad lietuvis, kur jis bebūtų, ar Sibiro niekados neištirpstančių ledų ap-linkoje, ar Saharos karščiuose, visur vie-nodai jaučia savo širdyje ir tas pačias idė-jas bei mintis turi savo galvoje. Dar senovės graikas politinis tremtinys Pelopidas pasakė, jog "yra nedora" negalvoti apie savo tėvynės išlaisvinimą. Niekas kitas taip giliai nesupranta dar prieš Kristaus gimimą ištartų graiko politinio tremtinio žodžių, kaip šiandieninis lietuvis. Nes mes gyvename tais pačiais jausmais ir patyrė-me tas pačias Tėvynės netekimo kančias.

Mes lietuviai visame pasaulyje nelemto likimo pasėti, nei vienas savo gera valia neapleidome Tėvynės Lietuvos. Ar tiesio-ginis pavojus gyvybei, ar nepakeliamos gy-venimo sąlygos mus priverstė gimtąją mūsų mylimą žemę apleisti.

Bet visa brangiausia ką mes turime, tai mūsų didžiąją vienybę, mūsų gilų pa-sirijimą siekti sau ir savo Tėvynę laisvės ir laimės. Tad saugokim tuos brangius jausmus, neapleiskim savo brolių ir tvirtai tikėkim, kad kada nors tiesa laimės ir mes tikrai sulauksime anos brangios dienos, kai Lietuva bus laisva.

Sofija Ambrazevičienė

Iš Praeities Atsiminimų

KALĖDNIS NUOTIKIS

Nors pirmas pasaulinis karas jau buvo ir pasibaigęs, bet mes dar nebuvo grįžę į Lietuvą ir gyvenimo miškuose, gilumoj Rusijos, kur buvome valdžios evakuoti pradžioj karo. Musų šeima susidėjo iš dėdės, bobutės ir manęs. Dėdė buvo gydytojas ir tarnavo ligoninėj mažam, provincialiskam miestely. Gyvenimas čjo labai nuobodžiai ir monotoniškai, be džiaugsmų ir įvairumų. Iš ryto dėdė dirbo ligoninėj, o po vietų — turėjo važinėti po kaimus savo rajone, lankydamas tuos, kurie sirgo ir patys negalėjo atvykti į ambulatoriją, o mes su bobute vedėm musų nesudėtingą ūkį.

Atėjo kučių diena. Dėdė pasakė: — Mokytas iš Rudos pakvietė mane ant ryt dienos į svečius, tai pasireng, važiuosim. Sakė, bus daugiausiai svečių, prašė butinai atvažiuot.

Aš apsidžiaugiau turėdama progą pabūti su inteligentais ir pasilinksminėti, nes, apart rusų kaimiečių, ištaisais mėnesiais nieko nematėm. Ilgaus plaukais, suveltom barzdom ir laukiniu žvilgsniu, jie buvo greičiau panašūs į urvų butybes, negu į žmones.

Apart kaimiečių, nuolat turėjom reikalą su... vilkais. Miškas buvo labai didelis, į kokią norint pusę traukėsi ant kelių šimtų kilometrų ir juose buvo neišpasakytai daug vilkų, kurių niekas nešaudė ir nuo kurių buvo nuolatinis pavojus, ypatingai žiemos metu, kuomet jie vaikštinėjo gajomis.

Susitinkti su vilku — buvo paprastas dalykas, ir aš pati buvau su jais daug kartų susitikus. Kiekvieną vakarą, išėjus už durų, tas galėjo atsitinkti. Gana pasakyt, kad vieną tamsią rudens naktį jie suėdė musų arkli, kurį buvom atvedę dar iš Lietuvos, prie pačio lango.

Sakytą dieną pasamdėm pas kaimietį arkli ir, vieni du su dėde, leidomės į Budą. Arkliukas buvo mažas, liesas, apaugęs rudom sąmanom, ir jėgos jo buvo pagal išvaizdą, o vežimas — labai žemos rogės, sukaltos iš keturių, padėtų skersai, lazdu. Vietoj sėdinės — pora saujų šiaudų. Tokiam "ekipažiu" važinėjo visi.

Man buvo šiek-tiek baisu, pagalvojus apie vilkus, bet noras paėmė viršų, tuo labiau, kad kelionė buvo netolima, iš viso keturi kilometrai.

Miškas prasidėjo prie pat ligoninės. Pavažiavę apie porą kilometrų, keliai skyrėsi. Mažas kelielis ėjo dešinėn, o didelis, gerai išvažinėtas, kairėn. Čia pat stovėjo miško sargo namelis.

— Aš užbėgsiu pas sargą paklaust, kuriuo keliu važiuoti į Budą, pasakiau.

— Sėdėk, atsakė dėdė, išvažinėtas keliukas negali eiti kitur, kaip tik į kaimą, juo ir važiuosim. Aš nekartą važinėjau čia pas ligonius.

Važiavom pusę valandos, valandą ir daugiau, o Budos kaimo nesirastė, lyg jis būtų prasmegęs. Dėdė suprato, kad ne tuo keliu važiuavom. Suteimo. A-u-u-u toluoj staugė vilkas. Musų arkliukas pavargę ir vos-ne-vos traukė roges. Dėdė nenorėjo grįžti ir užsispyręs tvirtino: — Negali but, visgi tas keliukas kur rors šėis.

Staiga musų arklys supruktė ir sudrebėjo. Atstume kokių dešimties žingsnių prieš mus, vidury kelio, sėdėjo vilkas. Jo akys blizgėjo, kaip dvi pritemdytos žvakės. Krumuose, šalia kelio, blizgėjo dar keturios tokios žvakelės. Dėdė ištraukė revolverį ir šovė. Žvėris pasitraukė ir, kalandamas dantimis, pailiosavo kelią. Arkliukas iš visų jėgų paško bėgt. Mes pametėm kelią ir atsidurėm kokią tai slėny. Tolumoj pamatėm silpną žiburėlį.

Tai buvo išgelbėjimo taškas. Kur yra žibūrys, ten yra gyvybė ir žmonės. Nors sužinosim, kur mes esam, ir arkliukas pasilsės, kad galėtume grįžti atgal. Neužilgo privažiavom prie kokio tai namo, kuris vieniškai stovėjo palei mišką ir buvo apvertas paprastai, kaimiška tvora. Už tvoros stovėjo vyriškis, apsirengęs avies kailinukais, zuikine kepure ir veltiniais.

— Koks čia viensėdis, paklausė dėdė. — Čia ne viensėdis, bet miško užveizdos sodyba, atsakė žmogus.

— Kažin, pasakė dėdė, kreipdamasis į mane lietuviškai, ar mums pasiseks čia pasisildyt.

Bet čia įvyko nuostabus dalykas. Žmo-

gus, vikriai persokęs čia pat per tvorą, puolė mus bučiuot.

— Tautiečiai... brangūs... lietuviškai kartojai jį susijaudinęs. O tai džiaugsmas Kalėdoms!...

Pasirodė, kad čia gyveno lietuviška šeima pp. Jonulynų, kurie taip pat buvo evakuoti, kaip ir mes, apie ką nieko nebuvo girdėję. Musų bendro džiaugsmo negaliu nei išpasakyti. Mus nuvedė į kambarius. Visa gausi šeima mus apstojo, bučiavo ir galėjo, kad taip ilgai gyvenom atstume poros desėtkų kilometrų ir iki šiol nebuvom pažįstami.

Tuoju ant stalo atsirado pilna kalėdinių užkandžių ir tikro lietuviško krupniko. Maloniai ir linksmai praleidė ne tik vakarą, bet beveik ir naktį, prieš rytą leidomės atgal. Dar buvo tamsu. Pasilsėjęs ir gerai pašertas arkliukas sparčiai bėgo. Dėdė buvo gerai įkaušęs ir, mosikuodamas virš galvos botogu, iš visų jėgų traukė lietuviškas daineles.

— Dėdė, dėl Dievo meilės, tylėkit... vilkai... prašiau.

— Nieko nebijau, rėkė dėdė, esam Dievo apveizdo! Matai, kur atvedė? Pas lietuvius, o ne pas kokį tai maskolį, Budos mokytoją.

Laimingai grįžę namo, radom bobutę ant kiemo. Jinai visą naktį nemiegojo ir buvo tikra, kad mus suėdė vilkai, tik laukė, verkdama, žinios apie musų žuvimą. Su pp. Jonulynais draugom ir grįžė po karui į Lietuvą.

Vytautas Kasnis

KALĖDŲ BURTAI

Mes sėdime burių tylus, susimastę. Ką tik pavalgėm kučias, lietuviškas tradicines ir daug kalbėjomes, pasakojame apie advento, kučių bei Kalėdų papročius. Ir šnekos netruko mums, ir prie uždengtų langų sėdį jautėmės lyg tėviškės namuose vieš. Kartais ausyse lyg nuskambėdavo Margio lojimas, ir pasigirdavo klėties durų taip girdėtas cypimas.

Ir, rodos, šypsena lūpose žydėjo, ir juokas laužė sienas.

Bet dabar mes tylūs ir net girdėti eglės šakų kvėpavimas. Pro langus blizga didmiesčio žibūriai ir jaučiame kaip čia, svečių šalyje, pėdos ir žingsniai įšalo.

Mes visi žiurime į eglę, kuri blizga auksu ir šviesose skęsta.

Kad aš ją galėčiau nunešti į savo tėviškę, į Luokę ir naktį uždegtę pastatyti ant aukštojo Šatrijos kalno, — sako Jonas. Ir mums taip gera pasidaro, kad jis nutraukė tą baisią tylą ir, kad užgesinęs didmiesčio žibūrius, mus nukėlė tėviškėn.

Sakai nueiti į Luokę, — sako vienas, — sakai į Luokę, — šaukia kitas ir vyrų burių širdžių dužiai suskamba: į Luokę, jau rėkia jie visi kartu ir, rodos, jaučia, rodos, eina, keliauja pėsti žemaitijos keliais į Luokę.

Girgžda sniegas po kojomis ir trata šalčio laužomos tvoros. Žingsnis žingsni veja. Tryškiai jau toli toli pasilikę ir naktįje paskendo Jonas skubėjęs, sulėtino žingsnius ir žvaigždėms meilę išpažino. Tai gražumas jų, rodos, tik pasirodė, ir jas riešutėm ir kišenės susiber.

Kaip gaila, kad aš dažniau nevaikščiojau tais keliais ir neekydau tamsioje naktįje laukų platybėje, — gelia Jonui širdį. Dešimt metų, kai tėviškėje nebuvau ir turbut gluosnis burį gluosnių užaugino.

O gal ir Šatrijos kalnas susmuko, paseno ir žemin nugrimzdo — dar labiau Jonui pradėjo skaudėti širdį, kad jis moksluosna išėjęs pamiršo tėviškę ir taip ilgai, ilgai jos nematė.

Kopsiu pirm kalnan, — taria Jonas, o iš ten leisiusi žemyn ir bėgsiu tekinas namo, į ten pamiškėje esančią gritelę. Juk dar nevēlu, dar vyrai nebus grįžę iš pirties ir moteris dar tik dengia stalus baltom staltiesėm, ir rengia kučią.

Į kalną jis bėgte užbėgo. Rodos, nepavargo, jo kojos lyg sparnai lėkė.

Dešimt metų tėviškėje nebuvau ir nemačiau tėvo žilų usų, — taria Jonas ir sėda ant akmens pailsėti. Jie nepyks, kad aš klystėliuose paklydau.

Svyro Jono galia ir miegas užmerkė akis. Suuokė pelėda ir taip garsiai nusi-kvatojo, kad net medžių šakos suvirpėjo ir pradėjo birėti sniegas nuo jų.

Paskiau pradėjo rinktis raganos. Viena paskui kitą, pakėlėse net buriuose jos lėkė žaibu jodamos ant šluotų. O sulėkusios uždegė laužą.

Ir liepsnų liežuviai užkopė debesin. Vyresnioji šluotą apie galvą apsukusi, suriko: — "Sudeginti tą jaunuolį ir pelenus pavėjui išbarstyti, kad jie visados klaidžiotų po tėviškės laukus ir namų nesurastų".

Nevidonas, — šaukė jos, raganos. Kas tėviškę užmiršta, to ir kuną sudeginti reikia. Ir jos degino jį, ir vis daugiau šakų krovė ant jo.

Kalėdų trytą kaimynai rado Joną miegantį kalno papėdėje. Jis persalęs sirgo ir tuoj buvo nuvežtas į ligoninę.

Taip ir nemačiau daugiau tėviškės — sakė Jonas. Jau 25 metai kai tik mintimis ir sapnų vežime sėdįs apsilankau.

Nors ir buvo liudnoka Jono istorija, bet tėviškės prisiminimas vėl atgaivino visus.

Panašiai buvo atsitikę ir su mano dėde Kazėnu, — sako Kazys. Jis jaunas išvyko į Petrapilį ir pamiršo tėviškę. Sakė, dažnai ruošdavos važiuoti namų aplankyti, bet vis tai pinigų neturėjęs pakankamai susitaupęs, tai draugai atkalbėdavo, tai vėl visokios kitokios priežastys pasitalkydavo.

Bet kai žili plaukai paausius pasidabravo, nutarė nukeliauti į Vyžuoną, į savo tėviškę, esančią netoli nuo Utenos. Tai nepaprastai graži rytų Aukštaitijos vietovė, kurią puošia Vyžuonos upė, Balčio ir Lydekio ežerai, kalnai ir šilai. Bet daugiausia yra pasakojama apie kalną, kur senovėje buvęs Dievačio Vižo aukuras. Čia, mat, gyventa lietuvių pagonių garbinto dievo — Žalčio Vižo, o apylinkėje ža-

lių buvę kaip skurzdėlyne skurzdėlių. Gyventojų namus ir sodybas žalčiai buvo apguldę ir jų čia knibždėte knibždėdavo, ir žmonės su jais keldavo, valgydavo ir miegodavo.

Kelionei išsiruosė gerokai prieš Kalėdas, bet kol diliažu pasiekė Uteną, atėjo kučių diena. Popietyje jis iškeliavo į Vyžuonos miestelį. 2-3 valandos ir bus namuose, — tarėsi Kazėnas, ir temstant pamatė kalną. Kas čia beliko, tik keli žingsniai kelio. Ir jis eina pro kalną, pro dievačio Vižo aukavietę, ir sustojo. Sustojo ir daugiau nė žingsnio negali paeiti. Apsiraitė žalčiai apie kojas, apie kaklą ir nė pajudėti neleidžia ir tik šnypščia: musų žemės išsižadėjai, tu nevidone.

Šunų lojimo sušaukti subėgo kaimynai. Žiuri gi, Kazėnas. O broli, — visi šaukia, — tai svečias, tai nematytas, tai pasilgtas. Bet jie prie Kazėno negali prieiti, nei Kazėnas prie jų. Ir nieko nematyti, tik šnypštimas girdėti.

— Žalčiai kelią pastoję, — sako žilbarzdis senukas. Argi nematote jų. Keršija už tėvų žemės išsižadėjimą.

Vyrai nieko nelaukė bėgo į trobas, nešė visokius valgius ir grūdų maišus ant žalčių dievačio aukuro ir Kazėną iš nelaisvės išvadavo.

Bet daugiau jis tėviškės neapleido ir liko visą amžėlį gyventi Vyžuonoje.

Kazys baigė pasakoti. Pro langą žiburiavo didmiesčio šviesos, žibėjo žvakutės eglutėje, žibėjo ir ašaros vyrų akyse.

Kada ir mes nukeliausime namo. Kada pabučiuosime numylėtą tėviškės žemę, jie žvilgsniais klausė vienas kito ir nebylūs žodžiuose buvo.

Juozas Švaistas

KIENO GARBEI MUSŲ KALĖDOS

Idomu, ar daug skaitytojų įsigilins ir supras šio klausimo esmę. Paviršutiniškai pagavę, gali būti tars: Ko tasai žmogus dabar nori? Kokią jis čia nesąmonę pakiša? Kasi sapnuoja arklėdą? Juk nuo amžių, nuo musų vaikystės dienų labai aiškios dalykas. Štai kaip lengvai pagaunami mes už nosies ir vedžiojami, kai nuprantamę gilintis į reiškinį ir sava galva galvoti.

Atvykęs į Ameriką, kelis metus stebėdamas šio krašto gyvenimą, tuojau užkliuvau už to skaudaus klausimo: Kieno garbei čia musų Kalėdos? Aš jo staciai tragiškai neiškoliau ir gal nebučiau dar iškėlęs, jei ne keturi berniukai, keturios jautrios sielos tarp 12 ir 13 metų neseniai apsilankę "Daily News" redakcijoje, maldaudami prašė: "Padėkit mums į Kalėdų šventes grąžinti Kristų! Kiekvienose Kalėdose gausybė žaislų pasipila, Santa Claus gerbiamas, naujais drabužiais džiaugiamasi, bet kurgi tikroji Kalėdų prasmė?"

Štai kaip yra ištikrųjų. Kristus nustumtas, užtemdintas. Visa savo didybe ir puošnumu pasireiškia senis. Jo atvykimas skelbiamas iš anksto, rengiamasi pasitikti. Triukšmingi parada, eisenos. Jų priešaky miestų mērai, kiti aukštieji pareigūnai. O kas gi iš tikrųjų tasai senis? — mistika, nesąmonė. Visi gerai žino, kad tokio senio niekad nebuvo ir nėra, kad tai legenda ir pasakos. Bet šit per Kalėdas labai reikšminga figura, kone šventasis, nusileidęs iš dangaus, visur besilankąs ir visus didelių džiaugsmu patenkina.

Tad panagrinėkim, kaigi iš tikrųjų yra. Kalėdų senio kilmė ne visur, ne visuose kraštuose bei tautose vienoda. Ir vardai kitoki. Angliškai — SANTA CLAUS, vokiškai — SANKT NICOLAS; arba Weinaertsmann — Kalėdų žmogus, arba bernas Ruprecht. Prancūziškai — LE PERE NOEL, arba Bonhomme — gerasis namiškis. Rusiškai — DIEDUŠKA MOROZ, šalčio personifikacija. Nes dieduška — senelis, diedukas, vietoj Moroz, lietuvių pradžio Kalėdų. Tad ir išėjo Kalėdų Senelis. Juk Rusijoj ir Lietuvoj didieji šalčiai sutapdavo su Kalėdomis. Net žinomi yra rusų KREŠCENSKIJE MOROZY, vadinasi Trijų Karalių šalčiai.

Legendinė Kalėdų Senelio kilmė

IV amž. po Kr. gyveno Myrojs šv. Mikalojus, vyskupas, St. Nicholas, giesės Mažoji Azijoje. Jis labai mylėjo vaikus ir padėdavo vargšams. Pasakojama, kad vienų Kalėdų metu apdovanojęs kraichiu tris ne-

turtingas, bet labai doras mergaites. Naktį atėjęs į trobėlę ir į kojines (stockings), mergaitėms bemiegast, sudėjęs joms dovanas (nuo to savotiškai reikšmingos pasidarė kojinės per Kalėdas, kur dažnai sudedamos dovanos). To šventojo diena, gruodžio 6-oji, plačiai švenčiama. Su ja buvo susijusi tradicija teikti dovanas vaikams: žaislus, saldumynus ir kt. Santa Claus tai variacija olandiško vardo iš St. Nicholas. Olandai karštai garbino tą šventąjį ir palaikė tradiciją. Tą tradiciją atnešė į Ameriką pirmieji olandų kolonistai XVII amž.

Pasakiška kilmė

Šioji kilmė, ypačiai tarpe šiaurės tautų, bus susijusi su nykštukais ir šalčio personifikacija — suasmeninimu. Senelis taip ir vaizduojamas: tolima, gera šiaurės butybė. Atvyksta su savo elnių šlajomis, prisikroves dovanų, visas apsnigtas, apšarmojęs. Mat, nykštukai ir šaltis esti geri ir blogi, nelygu kokie vaikai. Geruosius vaikus myli, apdovanoja, o bloguosius — tinginius, neklaužadas — kiša į maišą, nusineša ir sušaldo. Vokiečių pasakose plačiai žinomas toks šlykštus kuprotas nykštukas, vardu Krampus.

Kalėdų kilmė

Kaip ten bebūtų, bet Kalėdos irgi pagoniškos kilmės. Toli ligi Kristaus gimimo jos budavo švenčiamos gruodžio pabaigoje. Tai Romėnų Saturnalijs, šiaurės tautų — Saulėgrąžos, arba Saulės gimtadienis, apie gruodžio 24 d. Tikrai IV amž. po Kristaus Bažnyčia įsiterpė į šių švenčių turinį ir nustatė, kad gruodžio 25-oji diena Kristaus gimimo šventė.

Bažnyčia įsiterpė, bet nepajėgė nei senio numerinti nei daugelio anų laikų papročių panaikinti. Biznis galingesnis, jam naudingesnis senis, o ne Kristus. Ant senio ir kitų papročių laikosi trys biznio šakos: medeliai, blizgučiai, visoki pagražinimai, dovanos ir kalėdiniai sveikinimai. Kasmet milijonai už tuos daiktus, dažnai tuščius, nereikalingus, išgaudomi iš pinigų kišenių.

Baigdamas vėl grįžtu prie anų jautriųjų berniukų: "Gerai Santa Claus, bet kodėl Kristaus nėra? Kodėl sveikinimo kortelėse nematyti Jo paveikslas? Kodėl musų namuose nėra Jo lopšelio nei tos skurdžios daržinėlis? Jei Kristus nebūtų gimęs, juk nei Kalėdų dabar nebūtų. Tad maldauname mes — atidarykit mūsų širdis ir padarykit pagaliau nors truputėlį vietos Kristui!"

A. Merkelis

GYVENIMO UPĖ

(KALĖDINĖS MINTYS)

Gyvenimas, lyg srauni upė, nesulaikoma mus neša priekyn. Tik nevsi vienkiai, ne visi laimingai gyvenimo upe plaukiame. Vienų kelionė įvairi ir nuotykinga. Kiti grumiasi su didelėmis pražūtingomis bangomis, ir nėra laiko kada bežvalgytis į žavingus krantus. Visos jėgos skiriamos pastangoms išsilaikyti audringų bangų paviršiuje.

Vieni gyvenimo upe plaukia, turėdami aiškių tikslų, kur jie plaukia ir ko savo žemiškąją kelionę siekia. Kiti taip sau plaukia, lyg pramogautojai, be aiškaus tikslo, be tikro siekinio. Vieni linksta po sunkia vargų ir rūpesčių našta, kiti jos neįaučia.

Diena veja dieną, metai — metus, ir taip gyvenimas lekia, lyg ugnies paukštis, smarkiai, nesulaikomai. Daugelio norų, troškimų svajonių įtaigojama žmogaus žemiškoji kelionė, bet jo gyvenimo upė plaukia negrąžinamai viena neatšaukiama ir nepermaldaujama kryptimi — į Amžinybės Angą.

Vieni Amžinybės Angą priplaukia greičiau, kiti vėliau, bet visi į ją plaukia, tik niekas iš jos nebegrižta. Amžinybės Angą praplaukus, žemiškas laikas sustoja, ir prasideda amžinybės, kuriai nėra nei pradžios nei pabaigos.

Gyvenimo nesulaikomoje tekmeje, lydimoje kasdienių darbų ir vargų, džiaugsmų ir skausmų, yra išskirtinų dienų. Tai didžiosios šventės. Vienos jų bažnytinės, kitos valstybinės ar tautinės. Bet jos visos mielos ir laukiamos.

Per didžiąsias šventes ne tik kunu ir dvasia pailsime, ne tik smagiai artimųjų ir bičiulių tarpe pasižmonėsime, bet jos mus glaudžiau susieja ir su didžiuliais gyvenimo įvykiais ir klausimais. Didžiosios šventės — tai lyg dykumų keleiviu oazė, kur laukia jaukus bei saugus poilsis ir šviesos bei džiugios viltys, kad kelionę baigsime laimingai.

Štai vėl mes sulaukėme linksmųjų švenčių Kalėdų, ir sveikindamies sakome "Linksmų Kalėdų". Ir Kalėdos linksmos ne sočių švenčių stalu ir ne gausiomis dovanomis, bet Kristaus gimimu ir jo skelbiamu mokslu, kuris žmonijos gyvenime pradėjo naują laikotarpį. Ir jei žmonija laikytųsi Kristaus skelbiamo mokslo, ji tikrai būtų laiminga ir linksma.

Kristaus gimimas žmonijos gyvenime tiek nepaprastai svarbus ir reikšmingas įvykis, jog ir laikas pradėta skaičiuoti "po Kristaus gimimo" ir "prieš Kristaus gimimą". Nors Sovietų Sąjunga ir jos satelinės valstybės griežtai bei žiauriai kovoja su Kristaus skelbiamu mokslu, tačiau ir jos metus vis dėlto skaičiuoja nuo Kristaus gimimo, o ne nuo Markso.

Kas laikosi Kristaus skelbiamo mokslo, tam, gyvenimo upe plaukiant, lengviau išvengti povandeninių uolų ir sukurių, tas turi aiškų tikslą ir tikrą siekinį ir beprasmingai nesiblaško, lyg tas audros ištiktas laivas be vairo ir be vėjaro džio. Tam Kristaus mokslas — Gyvenimo Tiesa ir Gyvenimo šviesa.

Keleivis, ištiktas juroje audros troškta ramybės, o gyvenimo kovose išvargintasis — taikos. Kalėdų šventės atmenančios Kristaus gimimą, skelbia geros valios žmonėms ramybę ir taiką. Tačiau pasaulyje esama ne tik geros, bet ir piktos valios žmonių, sėjančių nesantaiką ir neapykantą, skelbiančių melą ir nešančių tamsą.

Ir kaip liudna, skaudu ir kaktu, kad šių Kalėdų švenčių išvakarėse po didžiojo žmoniškumo apaštalo, nenulstamo tiesos skelbėjo ir uolaus šviesos nešėjo Mahatma Gandhi tėvynę važinėja du raudonieji tamsybės apaštalai ir melo skleidėjai — Bulgaininas ir Chruščiovas, kirsindami prieš pasaulį ramybės ir taikos išsiilgusių indų tautą.

Žmonijos istorija gali būti vertinama ir kaip nuolatinė kova šviesos su Tamsa, Gėrio su Blogiu ir, gal but, niekada ši kova nebuvo tokia intensyvi ir lemiamą, kaip šiandien. Betgi istorija musų rūpesčių yra gera guodėja: šviesa visuomet nugalai Tamsą, Tiesa — melą, Gėris — blogį, nes kitaip nebūtų kultūrinės pažangos, ir pasaulis seniai jau būtų virtęs tamsos ir melo gaubiamo vergų stovykla.

Tegul linksmosios Kalėdos stiprina ir musų didžiąsias viltis ir nepalaužiamai tikėjimą, kad didžioji Gyvenimo Upė bulgaininus, chruščiovus ir kitokius jų tamsos, melo ir blogio pataikunus anksčiau ar vėliau išmes į krantus, kaip putuotas šiukšles.

A. M. Augunas

KUČIOS

Lietuvoje pas Aukštaičius, Ukmergės apskrityje, kučios bene tik bus ruošiamos su didžiausiomis apeigomis, iškilmingiausiu ir su aukščiausiu pakilimu upu. Nors ir sakoma, kad "Kalėdos yra ukininkams bėdos", o vienok prie jų, ne tiek prie pačių Kalėdų, kaip prie kučios, išdidžiausiai rengiamasi. Nežinau ar taip buvo visoje Lietuvoje, bet pas aukštaičius, kučioms atiduodama didžiausia pagarba.

Pas mus kučių dienoje niekas didesniu darbu neužsiima. Kučių diena, nors ir neskaitoma šventadieniu, bet taipgi neskaitoma nei darbo diena. Ukininkai, kad ir turinti samdomąją šeimyną, neskiria jai didesnių darbų, apart apvalymo kluono, kiemo, prisigaminimo kratinio ir "šiekos" gyvuliams visoms trims šventoms dienoms, išvalyti arklydę ir išsukuoti arklius, kad jie kuograziausiai atrodytų pakinkyti į gražias šlajukes, važiuot anksti Kalėdų rytą ant rorotų. O taip jau varpeliai ir įvairūs skambalėliai turi but suleškoti ir nužibinti, kuriais apkarstomi arkliai.

Kučios, kurios man labiausia įstrigo į atmintį ir kurios dar net ir iki šių dienų neišdilo, tai rodos buvo 1903 metais, kuomet aš buvau vos dvylikos metų berniukas. Tą kučių rytą, kaip šiandien atsimenu, mano a. a. mama "nuznočiojo" man sekančius darbus atlikti:

— Žinai ką, Olesiuok, vietoje ką tu čia iš kampo į kampą cimpinėji, tai geriau pasiimk savo kirvuką (tik žiūrėk, kad nepašalint tūvo kirvio ir neatnušum kur nors į akmenis, už ką taktų nuo tūvo mums abiems). Tu reikia labai saugotis, nes mat kučioje nevalia bartis. Šią naktį užgims mažytis Dievulis-Jėzusukas, tai reikia but visiems linksmiems ir eik malkų prikapt. Bus trys dienos šventa, tai turi visoms toms trims dienoms prisiruoti. Malkų prikapt, pasiimk rezgines ir nubėg pas Kaziulį ir paprašyk, kad jis tau pripieštų gražaus, minkšto atolo. Šį vakarą, kučių vakariėjai rengiant stalą, turėsiu ant jo paklot šieno. Tai todėl ir turi but minštas stalias be steberių. Kol tą viską atliksi, tai jau bus ir pavakaris, bus laikas tau su tėvu eit į pirtį. Pirmai buvau išėjusi į skiedryną malkų atnešinti, tai mačiau, kad jau Užtupo pirtis užkurta, nes dumai ruksta pro pakrėklį. Po pirties bus pritemė, o sutemus kučių šventvakaris, tai tuomet jau nereikės nieko daugiau dirbti, jei bent padėsi tėvui aguonas trint. Taigi bėg, bėg, vaikelai. Buk geras berniukas nors kučioje, nelauk antro paragavimo ir neapykink mane. Beje, kad tave kur, ko tik nepamiršau, kad reikia kučiom žuvis. Tad pirma, negu pradėsi malkas kapot, pasiimk kaplį (tik žiūrėk, kad neimtum kirvio, nes ko gero, gali jį nuskandyt) ir nubėk, žinai ten biztrinė, kur tu su tėvu, venterius pastatėt, ir aketę prasikirtęs iškratyk venterius. Tikui, kad rasi ten kokį puskapį minagų, tai turėsi kučioms šviežios žuvis, o ir Kaziulio motinai nuneši už atolą.

Iš vakaro, prieš kučias, mama užmaldavo kisielių (aš to kisieliaus taip nemėgdavau, kad net su pasišventimu trokšdavau, kad tik tos avižos neaugtų). Sakoma, geriau sieną laizyt, negu kisielių valgyt) ir pastatydavo ant pečiaus, kad šiltoje vietoje geriau įrutyt. Kučių rytą, mama keldavosi su antru gaidžiū (pirmas, geras gaidys sugieda dvyliką valandą nakties, o antras bus apie trečią valandą po vidurnaktį), nes mat reikia minkyti pyragus, daryt klekelius (kitur sližikais vadinami), užmerk ant aguonas, kviečius, miežius, žirnius ir pupas, kad gerokai išmirkyt pirm virsiant. Iki prieblandos turi but viskas išvirta ir suruošta, o prieblandoje pradėdama rengti stalias. Pirmiausia klojamas ant stalo šienas, o ant jo tiesiama kuograziausia staltiesė. Viduryje stalo padėdamos plotkos (kitur plotkelėmis vadinamos), o aplinkui sukraunami visi virti javiai.

Su pabaiga stalo priruošimu, pasibailgia ir visi kiti prirengiamieji darbai. Po to visa šeima išnyksta, lyg ir išsisilapso po visus kampus. Mat artinasi kučių vakariėja, kuriai visi turi but kopuikliausiai pasipuošę, košvariausiai išsipaūšę, susiukavę plaukus ir apsirėdę gražiausiais drabužiais. Baigiant pasipuošimą, artinasi kučių vakarijos laikas. Upas pas visus labai geras. Šeiminiškė praneša, kad laikas prie stalo. Visi sekdami šeiminius, artinasi prie stalo ir prišaky stalo visi suklaužia pasimelst. Po maldos kiekvienas užima savo, nuolatine, prie stalo vietą. Tada šeiminiškas palma iš vidurialio plotkos ir visiems po vieną padalina. Po šios ceremonijos visi susėda, o šeiminiškas, visiemis, išskiriant jaunus vaikus, įplia po

stikliuką arielkos. Dabar jau prasideda vakariėja. Pradedama su siliškėmis, po to seka barščiai su baravikais, žuvis (nesant žuvis, duodama kepta siliškė), po žuvis šaltaniosiai (smulkiai kapoti baravikai ir padengti plonai išvoliota tešla). Po šaltaniosių einama prie javų: šutinti žirniai, miežiai, kviečiai, pupos ir lešiuikai. Baigiamas su saldumynais: kisieliu su aguonų pienu ir klekeliai (sližikai). Kučių vakariėja turi susidėt iš dvylikos "patrovų". Pavargę, visi persižegnoja ir skirstosi kas sau. Merginos skubinasi laukan klausyt iš kurio krašto šunias pirmiausia sulejo, tai būtinai iš to krašto, tais metais, atsilankys piršliai. Šeiminiškas išpeša iš po staltiesės puokštę šieno ir neša tvartan gyvuliams padalint, o šeiminiškė sudeda visus likusius valgius ant stalo ir palieka šaukštus, kad vidurnaktį galėtų atėjusios dušėlės pavalgyt.

Po kučių vakarijos ilgai nevakaroja, jei bent kas nors ką tokio juokingo iš praeties nuotikių papasakoja. Gal apie šinkorių žydelį, kuris nusigėrusį kaimyną, Petrą, ragina eit namo "kučių" valgyt. O kitas papasakoja kaip jo pažįstamas, pavėlavęs skubinosi pareit namo kučių vakarijai ir niekaip negalėjęs surast kaimo, nors jis ten eidavo kasdien. Esą jį kipsas vedžiojęs iki dvyliktos valandos nakties. O kuomet išmūšė dvylikta, tai jis išgirdęs velniukštį nusikvatojant ir tuomet staiga jam pasirodė, kad jo eita aplink kapines, kurios buvo už pusversio nuo kaimo.

Kučių vakare dažniausia šeiminiškas derasi su samdiniais ateinantiems metams. Su kuriuo susidera, tai tas buna, tarpe naujų metų ir trijų karalių, paleidžiamas namo porai savačių, o jeigu nesuderia, tai tam trečią dieną Kalėdų atmoka likusė metinė algą ir tas namo ar tiesiai pas kitą, jau iš anksto susirastą, ukininką.

Kalėdų rytą visi sukiyla su antru gaidžiū. Vyrai kinko arklius važiuoti į bažnyčią rorotoms, o šeiminiškės ruošia pusryčius. Prieš rorotas valgomos tik kas liko nuo Kalėdų ir dušelių, o sugrįžus iš bažnyčios sėdama prie didelių pusičių, kurie buvo iš vakaro pagaminti.

Kuomet anksti Kalėdų rytą išėini į kiemą ir išgirsti iš visų pusių dzing, dzing, dziling, dziling, ding, ding, ding, dzing, dzing, dzing, taip ir skamba įvairiausiais balsais, didesni ir mažesni, varpeliai, kaip pasidaro smagu, linksma ir miela, kad tik validentuvėje galima įsivaizduot, bet ne raštu ar žodžiu apskyt. Tai yra neapsakomos linksmybės momentas, kurį iki šių dienų prisimeni, nes jis stovi validentuvėje.

Tokios tai budavo pas mus, Aukštaičius, kučios Lietuvoje. Kokios budavo kučios Nepriklausomoje Lietuvoje, nežinau. O dabar? Dabar "laisvoje" Lietuvoje, gal ir kisielių turi but raudonas, jeigu dar kas jo kiek turi.

Pilėnas

SVEČIAS TIKROVĖ

Kas buvo, tas ir bus,
Kas darėsi, tas ir darysis,
Ir nėra nieko naujo pasauly.
Ecclesiastas.

Buvo kučių vakaras. Ką tik sutemo ir ant dangaus pasirodė pirmos žvaigždės. Vilniaus mieste ramu ir nesimato jokio judėjimo, tik vienas-kitas praeivis skuba namo, kad sutikt šventes su savaisiais pasidalint plotkeliu, pavalgyt kartu kučios ir palinkėt namiškiams sveikatos ir pasisekimo.

Petkuno namuose jau viskas gatava kučioms. Stalas uždengtas baltutėle staltiese, po kuria padėta šieno, o vidury, tarp valgių, stovi lėkštė su plotkeliais. Žvakės uždegtos ir kampe matosi gražiai papuošta, kvepia eglutė.

Bet kaip tai nelinksma ir nėra jokio gyvumo. Petkunas ir jo žmona — seni, jie sėdi ir nekalba net tarp savęs. Kiekvienas, užsimastęs, dunuoja. Gal jiems vaizduojasi praeties šešėliai... Kada tai jie turėjo didelę šeimą, bet visi penki sunai išėjo į sukilimą prieš caro valdžią. Keturi — žuvo, o penktasis ir jauniausias, Jonas, ištremtas į Sibirą. Jau dešimt metų, kaip nuo jo nėra jokios žinios. Gal mirė... Tikrai, nėra kuo džiaugtis!... Jie liko vieni du su anuke Maryte.

Jau galima būtų valgyt kučios, bet Marytė išėjo prie kryžiaus vandens parsinešt ir užtruko.

Šaltinėlis prie kryžiaus — centrinė vieta visų Užupio moterų. Aikštelėj, prie Bernardinų gatvės, po dideliu kryžium, stovyla Kristaus, kuris, savo ištisatom ramkom, rodos, laimina apylinkę. Čia pat bėga iš po žemės, sumintas į cementinį šulinėlį, skaidrus, šaltas ir skanus vanduo. Anais laikais vandentekio nebuvo ir moterys iš visos apylinkės sueidavo čia vandens. Pa-

sistatė kibirus, jos iki valiai prisiplepėdavo ir dalinosi naujienomis.

Aplink aikštę stovėjo vežikai. Švenčių proga, jie ne tik patys pasipuošė naujom kepurėm ir diržais, bet ir jų arkliai buvo gerai nuvalyti ir uždegti naujais, spalvuotais tinklais. Jie tikėjosi gero uždarbio, nes, tokiom šventėm, važiuojantieji gali primesti ir vežikui porą skatikų.

Atėjus Marytei su kibiru, keletas moterų buvo prie šaltinėlio.

— Žinai, Maryte, tarė viena iš jų, seniai čia apie jumis klausinėjo koks tai praeivis. Mes pasakėm gatvę, kur gyvenat, bet nežinojom numerio.

— Tai čia didelis daiktas, atsakė Marytė, gal but koks ubagėlis. Bobutė užvedė madą vedžiotis su tais ubagais. Tiesiog daėdė, eina ir eina.

Pasisėmus vandens ir paplepėjus apie rytdienos pramogas, jina paskubėjo namo, nes buvo jau pats laikas valgyt kučias.

Parėjus, jina papasakojo apie praeivį, kuris jų ieškojo.

— Nuostabu, pasakė Petkunienė, kas gi mūsų galėtų ieškot?

Gal kas atvažiuavęs iš toliau?

— Kam bus reikalas — ateis, atsiliepiet šeiminiškas. Sėskim už stalo.

Jie atsistojo ir, persižegnoję ir sukalbėję trumpą maldelę, atlaužė po šmotuką plotkelio ir atsisėdo valgyt, bet vos pradėjo — kaip kas tai nedrąsiai pasibeldė į duris.

— Maryte, pažiūrėk, kas ten, ir kas nebebutų — kviesk prie stalo. Šiandien visi lygus, liepė Petkunas.

Per sienkštį žengė žmogus, kurio metus sunku buvo atspėti. Tai buvo, greičiau, tik šešėlis žmogaus, apaugęs ilgais plaukais ir barzda, įdubusiom ir užgesusiom akim. Visai sudevėti vasariški, nežiurint į šaltį, drabužiai, kabojo ant jo, kaip ant baselio. Kojos buvo apautos vižom ir aprištos skudurais.

Netaręs nei žodžio, ateivis sunkiai nusileido ant kedės, kaip žmogus, kuris pasiekė tikslą ir pavargę. Iš po uždarytų blakstienų nusirito dvi sunkios ašaros.

Petkunas įsisiurbė akimis į ateivio veidą. Nejaugi tas sunaikintas šešėlis žmogaus galėtų but Jonas?

— Jonai! nesavų balsu suriko motina ir, ištiesė rankas, metėsi prie jo.

— Aš... vos ištārė, bučiuodamas motinos rankas, Jonas. Pabėgau... Man reikia greičiausiai pasisilept...

Joną bučiuoja, glamonėja, verkia iš džiaugsmo ir baimės, sodina už stalo, valgydina visu, kas yra geriausio, bet jis, pavargęs, išsisėmęs ir išalkęs, mažai ką gali valgyt. Tą naktį niekas nemiega. Jonas pasakoja savo kančias Sibire, kaip įsiai pabėgo, kaip nuo pat pavasario ėjo per Sibiro begalines taigas, miškus ir pelkes, aplenkdamas sadybas, besimaitindamas žolėm ir šakneliais.

S.L.A. KUOPŲ VEIKLA

Pittsburgh, Pa.

SLA 104 Kuopos Narių DEMESTUI

SLA 104 kuopos susirinkimas buvo laikomas šių metų gruodžio mėn. 1 dieną. Buvo daug svarbių reikalų, bet jie nebuvo atlikti iš priežasties neskattingo narių susirinkimo ir gabenų kuopos narių nedalyvavimo susirinkime, tai reikalai atidėti kitam mėniam susirinkimui, kuris įvyks po Naujų Metų, 1956 metais sausio 5 dieną, ketvirtadienį, 7:30 valandą vakaro, Lietuvių Piliečių Draugijos Klubo Salėje, 1723-25 Jane Street, S. S. Pittsburgh, Pa.

Neužtenka ateiti į susirinkimą, užsimokėti duoklės ir per duris išlikti, o kankurie nariai turi blogą paprotį nešiti savo duokles užsimokėti į namus finansų sekretoriui. Tai jau peiktinas elgesis, apsilieidimas ir nepaisymas savo lietuviškų pareigų atlikimo. Kuopa prašo narius būtinai dalyvauti susirinkime. Kuopai svarbu išrinkti finansų sekretorių ir išdinkiną, nes dabartiniai daugiausiai apsiima buti. Mums labai gaila ir mes apgallėstaujam, kad mūsų kuopos finansų sekretorė panelė Agnes Kuizinaite, atsisako nuo finansų sekretoriaus pareigų. Ji sakė, kad

pavargo per 15 metų eidama sekretoriaus pareigas ir žada apsigyventi po Naujų Metų. Musų kuopa nutarė mokėti finansų sekretoriui iš savo iždo 50 dolerių į metus, o ir centras dar damoka.

Todėl visi nariai ir narės būtinai dalyvaukite sekančiame aukščiausi minėtą dieną susirinkime, ir atsineškite knyges, kurias gavote pardavimui, nes tą vakarą bus laimėjimas U. S. Bono. Pirmas prizas \$50.00, antras \$25.00. Po susirinkimo ir laimėjimo bus, kaip kasmet, tradicinių papročių — Naujųjų Metų prisiminimas. Bus užkandžių, minkštų ir stiprių gėrimų, lietuviškos dainos ir draugiškas pasikalbėjimas. Tad dar kartą prašomi visi nariai neužmiršti 1956 metais sausio 5 dienos ir dalyvauti šiame svarbiame susirinkime.

Linkėdamas jums visiems SLA nariams linksmytų Kalėdų ir laimingų naujų metų.
Frak Žilomis,
SLA 104 kuopos koresp.

Greenfield, Mass.

SLA 297 KUOPOS

metinis susirinkimas įvyks sausio mėn. 8 dieną, sekmadienį, 2 valandą po pietų, 1956 metais, Halb. Grill sveitainėje, pas Petravičių, Main

Žut-but dabar Joną reikia kur nors pasilept! Namuose jokių būdu pasilikti negalima, nes, jei kas sužinotų ir praneštų, tuomet caro valdžia aštriai nubaustų. Visą konfiskuotų ir paleistų ubagais, kaip kad buvo dešimts metų atgal, o gal dar būtų ir blogiau, nes galėtų visus išsiųst į Sibirą. Dar ir Marytė, dėl savo jaunystės, nenorom galėtų prasitart. Po ilgų galvojimų, nusprendė apgyvendint Joną pas dėdę Igną. Dvidešimts kilometrų nuo Vilniaus, Lentvario miškuose, ten, kur baigiasi Panerių kalnai, vienišai gyvena dėdė Ignas. Apart nebylio sunaus ir seno tarno, jisai neturi jokios šeimynos ir pas jį nieks nesilanko. Jisai yra grafo miškų užveizda. Grafas gyvena užsieny ir savo miškais nesijdomauja. Ten, tai geriausia vieta Jonui pasisilept.

Kaip sugalvojo, taip ir padarė. Užgesino šviesas, užrakino duris, lyg kad nieko nėra namuose, ir laukė vakaro sekančios dienos. Kad neatkreipt niekieno, ypač kaimynų, dėmesio, nusprendė nesamdyt nuo kryžiaus vežiko, bet eit pėstiems. Pasiėmė užkandžių, atėjus vakarui, išėjo dviese su tėvu. Naktis buvo šviesi ir šalta, sniegas, kaip deimantai, blizgėjo mėnesioj ir girždėjo po kojomis, bet, vos išėjo už miesto, oras pasikeitė ir pasikėlė sniego audra. Vėjas užė, staugė, vertė keleivius nuo kojų. Tėvas sunkiai stumėsi pirmyn ir vos nugalėjo Panerių kalnus, nes ir sniegas ten buvo gilesnis.

Ėjo per visą naktį ir, ryto prieblandoje, išstolo pamatė dėdės Igno sodybą.

J. Urbonas

TRISDEŠIMT METŲ

Gražus vasaros oras. Saulė skaisčiai šviečia ir glėbiais beria raudonus spindulius ant pavieto miestelio namų stogų. Miesto gatvėse žmonių, tai tikras skrusdėlinas. Krautuvių langai įvairiais papuošalais išpuošti. Praeiviai tai prie vieno, tai prie kito, gražiai išpuošto lango, sustoja, pasižiūri į įvairias prekes ir galvą pakraipę eina.

Ant nedidelio kalnelio stovi didelis, gražus murinis namas. Pavieto teismo namas. Šiame teismo name Jonas Butkus — kaltinamųjų suole.

Jį teisia pavieto teismas. Kaltina už nužudymą žmogaus. Po ilgų klausinėjimų, sunkaus, baimingo lukesčio išnešė teismas sprendimą.

— Jonas Butkus pripažintas kaltu ir nuteistas trisdešimt metų sunkių darbų kalėjimui.

Butkaus veidą bėprotiški baimės ir skausmo šešėliai užtvino ir, mėgindamas surasti dar išeitį, jis pradėjo maldauti:

— Ponai teisėjai, dovanokite... Niekur nebuvau prasikaltęs... Savanoriu buvau... Vokiečių fronte sužeistas buvau... Čia kaž

kaip... Bejėgiai teisėjai prieš įstatymus. Sukilo teisėjai, sukilo klausytojai ir jie aplėdo teismo salę.

Prie Butkaus priėjo šautuvais apsiginklavę policijantai. Butkų išvedė...

XXX

Eina miesto gatvėmis Butkus lydimas ginkluotų policininkų. Ant rankų sunkūs grandiniai, galvoja dar sunkesnės mintys. — Trisdešimt metų... Trisdešimt metų to sunkaus juodo kalėjimo.

Pamylėjo Oną. Gražią kaimyno dukrą.

Žmonės apie ją įvairių kalbų ir dalykų kalbėjo, bet Butkus į tą visą jokios atydos nekreipė... Jaunas budamas tuojaus vedė. Rudenį į didmiestį dirbti išvyko.

Kalėdų švenčių proga grįžo namo. Rado raudonais veidais, gražų įnamį, tik kaiminkos moterėlės pašnabzdomis kuzdėjosi, kad Ona su įnamiu myluojasi.

Kitą dieną kaimynai matė, kaip Butkus susijaudinęs, išbalęs miesto pusėn nuėjo. Gi kaiminka, kuri padėjo Butkienei namų darbus dirbti, susirinkusioms kaimynėms moterėlėms, pasakojė, aplink neramiai žvalgymams, kad įnamis toks sveikas, linksmas vyrukas buvęs. Butkus neramus lėjęs, kaž kodėl liepos jai išeiti.

Po kiek laiko įnamis nei iš šio, nei iš to miręs.

Apie keistą įnamio mirtį, kaimynas pranešė policijai.

Nustebę kaimynai pamatę policijos vežamus abu Butkus. Oną po tardymo paleido, Butkus liko.

Kaiminkos moterėlės apgailestavo: — Vargšas vaikinėlis... Nukankino beširdžiai...

Mat, gal abu susitarę. Gatvėse juda žmonės. Kalbasi, juokauja, pamatę nusikaltėlį, kurį laiką akimis lydi.

Miestas, vakaro prieblandoje minkštų elektros spindulių apšviestas, šypsoi.

Blizga krautuvių languose įvairios prekės, švaistosi reklamos, rėkauja radijo, užia restoranų muzika.

Ant Butkaus rankų žvanga geležiniai pančiai. O krutinę plėšo begalinis spausmas, aštrus gailės.

Miesto centrą pravažiavus, pasirodo raudoni kalėjimo mūrai. Muro sienoj žypčioja, lyg vilko akys, mažytiniai kamery langeliai.

Butkaus, dar labiau pradėjo skausmas plėšyti krutinę.

— Trisdešimt metų... Trisdešimt metų... Ir kam to man reikėjo? Kam?

Sypsos mėnuo, blikėmis mūrų galvas balzganai dažo.

Užpakaly mauroja, kruokia miestas. Butkaus galva beviltiškai nusviro.

— Trisdešimt metų... Trisdešimt metų, — šnabzda sunkus geležiniai.

Butkus eina... Eina gyvųjų kapinynan.

Street.

Kviečiami visi gerbiami nariai dalyvauti ir užsimokėti duokles. Taipgi bus valdybos rinkimas ir pateikta metinė sąskaita. Yra ir kitų kuopos reikalų aptarimui. Pasistenkite atsivesti kandidatų prašyti prie SLA 297 kuopos.

A. Dėdinas,
SLA 297 kuopos sekr.

Waukegan, Ill.

SLA 262 KUOPA

laikys metinį susirinkimą sekmadienį, sausio 8 dieną, 1956 metais, 10 valandą ryte, Lietuvių Auditorijoje. Susirinkimo diena pakeista dėl to, kad pirmą sekmadienį, kuomet laikomi kuopos susirinkimai, pripuola Naujų Metų šventė.

Visi kuopos nariai prašomi dalyvauti susirinkime ir apstatyti būtinius reikalus.

Isabel Se Lapals,
Protokolų sekretorė.

Cleveland, Ohio

SLA 136 Kuopos Veikla

SLA 136 kuopa šių metų metų gruodžio mėnesio 4 dieną turėjo metinį kuopos susirinkimą, kuriame buvo praveista nominacijos asmenų į SLA Pildomąją Tarybą ir rinkimai naujos kuopos valdybos 1956 metams.

Valdyba išrinkta šio sąstato:

Pirmininkas M. Ratkus,
Vice pirmininkas S. Stasiunas,

Išdinkinas J. Galbinienė,
Finansų sekretorius K. Gaižutis,

Protokolų sekretorius R. W. Shiller,

Kasos globėjas E. Variakojis,

Kasos globėjas S. Asevičius,

Maršalka J. Amžgrazas,

Korespondentas A. Šemeta.

Drauge pranešama, kad sekančias susirinkimas, kuriame ir pareigas bus įvesdinta naujoji valdyba, įvyks 1956 metais sausio mėn. 8 dieną, 11:30 valandą ryto, lietuvių apatinėje salėje.

Nariai kviečiami skaitlingiausiai dalyvauti ir apsimokėti reikiamas mokesčius.

Aleksas Šemeta,
Protokolų sekretorius.

Susivienijimo Kuopų PARENGIMAI

Akron, Ohio. — Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 198 kuopa ruošia pobuvį savo nariams ir bičiuliams bendrai sutikti naujus metus. Jis įvyks daugmečio SLA kuopos nario A. Jacksono užsigejo, kuri randasi ant East Avenue. Rengėjai prašo kuopos narius ir visus vietinius lietuvius jau dabar pradėt ruošti tam pokyliui, o atėjus pokylio laikui jame dalyvauti ir bendrai sutikti naujus metus.

Amerikos Lietuvių Veikla

New York, N. Y.

Iš Pildomosios Tarybos Posėdžių

Praeitą savaitę Susivienijimo centrinės patalpos posėdžiavo Susivienijimo Pildomosios Tarybos nariai. Posėdžiai prasidėjo gruodžio 12 dieną ir tęsėsi iki gruodžio 16 dienos pietų, bet per tą trumpą laiką apsvaistė ir išspėta daug skubių organizacijos reikalų. Mat dabartinės Pildomosios Tarybos narių tarpe viešpatuoja broliškumo dvasia ir jai rūpi taupumas, todėl ji visus klausimus išsprendžia greitai ir tuo sutrumpina posėdžius.

Be eilinių dienotvarkėje esančių klausimų, plačiai buvo kalbėta ir apie vasarvietės įsigijimą vakaruose, kad Chicagoje ir jos apylinkėse gyvenanti mūsų organizacijos nariai turėtų kur praleisti liuoslaikį drauge su savo broliškos organizacijos nariais.

Neužmiršta ir Vasario Šešiolikiosios gimnazija, kuriai reikalinga pagalba. Šį svarbų mūsų tautai klausimą plačiai išdiskutavus, nutarta įsteigti Susivienijimo vardu fondą ir paskirti jį tą fondą auką šimtas dolerių, taipgi nutarta atsiųsti jį Susivienijimo kuopas ir plačiąją visuomenę prašant aukoti tam fondui, kad būtų galima suteikti pagalbą vienintelei lietuvių tautos švietimo įstaigai — Vasario Šešiolikiosios gimnazijai.

Apie kitus nutarimus, padarytus Pildomosios Tarybos posėdžiuose, bus parašyta vėliau ir nariai su jais supažindinti.

New Yorko Konsuliarinis

Korpusas gruodžio 5 dieną Waldorf Astoria viešbutyje suruošė priešpiečių miesto majoro R. F. Wagner garbei. Be majoro, priešpiečiuose dalyvavo 7 komisijonieriai.

Ponas Robert F. Wagner ypatingai rūpinasi, kad būtų nuosirdus ir geri santykiai tarp miesto administracijos ir generalinių konsulių. Ta proga konsuliarinis korpusas įteikė Majorui vertingą dovaną.

Priešpiečiuose dalyvavo 53 gen. konsulai, jų tarpe Jonas Budrys, Lietuvos Gen. Konsulas.

Tą patį vakarą New Yorko miestas Waldorf Astoria viešbutyje suruošė vakariene pagerbti Spyras P. Skouras, XX Century Fox Co., prezidentą, ypatingai pasižymėjusį ilgame labdaringa veikla plačiu, pasauliniu, mastu. Apie jo nuopelnus kalbėjo miesto majoras R. F. Wagner, įteikęs p. Skouras miesto medali ir adresą, senatorius William F. Knowland ir B. O'Connor. Gauta iš viso pasaulio apie porą šimtų sveikinimų, jų tarpe Graikijos karaliaus, Britų, Prancūzijos ir daugelio kitų valstybių ministrų pirmininkų, Winston Churchill, ir kitų garsenybių. Prezidentas D. Eisenhower atsiuntė vieną savo asistentą perduot jo asmeniską sveikinimą.

Tame vakare buvo surinkta apie 150,000 dol. polio aukoms. Buvo apie 1,000 svečių, mokėjusių už vakarienę po 100 dol. Svečiais už garbės stalo buvo Graikijos Ambasadorius ir New Yorko konsuliarinis korpusas, jų tarpe ir Lietuvos Gen. Konsulas Jonas Budrys.

Gruodžio 9 dieną Gen. Konsulas Jonas Budrys dalyvavo iškilminguose priešpiečių o s e

Waldorf Astoria viešbutyje Urugvajaus Valstybės Prezidentui Don Luis Battle-Berres pagerbti.

Minersville, Pa.

Lietuviai Pasiiekia Aukštas Vietas Valdžioje

Sios kalnuotos apylinkės lietuviai, o ypač Susivienijimo Lietuvių Amerikoje nariai vis pasiekia aukštas vietas. Balandžio mėnesį dr. Alvinas E. Graary-Grabauskas, tapo pašauktas karinė tarnybon kaip antrojo pasaulinio karo veterionolas. Šiandien dr. A. E. Graary-Grabauskas, yra pasiekęs kapitono laipsnį, ir tapo paskirtas į Filzsimons Army Hospital, Denver, Colorado kaip specialistas širdies ir plaučių ligų. Ne tik jis toj ligoninėj yra daktarų mokytoju, bet ir jo žmona Cecilė Catanzaro, italų tautos mergaitė, užima aukštą vietą Loretto Heights kolegijoje, Denver ir turi 800 studentų.

Tas ligonbutis turi 6,238 darbininkus, kurių sąskaiton įeina daktarai ir slaugės. Turi tris bažnyčias, bolinę, orkestrus, krutamus paveikslus, kur sutelpa apie 1,037 žmonės. Taipgi turi banką, paštą, tris valgyklas, gėlyną, kuriame augina įvairias gėles iš viso pasaulio. Yra radijo prie kiekvienos lovos. Turi mokslo, kurion sutelpa apie 800 studentų.

Ligoninė susideda iš 353 pastatų. Rugsėjo mėnesį susirgus prezidentui Eisenhoweriui, jis čia buvo gydomas kaip pasaulinis vyras.

Dr. A. E. Graary-Grabauskas, buvo pašauktas į karinę tarnybą iš Rhode Island ligoninės, Providence Rhode Island, kur jis dirbo 3 metus ir buvo daktarų mokytojas, širdies ir plaučių prižiūrėtojas laike operacijų.

Dr. Grabauskas dirbo ir kitose ligoninėse, kaip Saint Annes, Union Falls River, Mass. ir tt. Nors jis yra ki-

tų daktarų mokytojas, bet ir pats dar vis studijuoja ir gilina si medicinos mokslą.

Garbė SLA 13 kuopai turinti tokį garbingą narį.
A. J. Banišauskas.

Paieškojimai

Lietuvos Generalinio Konsulato New Yorko paleikomi asmenys:

Lazdauskai, giminės Antano Lazdausko, kilusio iš Raseinių apskr., gyvenusio Jurbarke.
Lelytė P.

Liubinskas Albertas, iš Remeikų k., Virbalio par., Vilkaviškio ap.
Meištas Silvestras, iš Rasiūnų k., Develikių vals., Utenos apskr.

Miežys Kazimieras, iš Žagarės, Šiaulių apskr.

Mockevičius Viktoras, iš Naujų Alksnėnų k., Punsko vals., Seinų apskr.

Moskelūnaitė Ona, iš Gincionių k., Seirijų par., Alytaus apskr.

Pranaitienė Judita, našlė Petro Pranaičio.

Pranaitis Juozas, iš Bubių kaim., Vilkijos vals., Kauno apskr.

Teškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti:

Consulate General of Lithuania,
41 West 82nd Street,
New York 24, N. Y.

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas
(BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
AL. BALTRUNAS-BALTON
Reikalų Vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

SHALINS

(Shalinskas)
FUNERAL HOME
84-02 Jamaica Ave.
at Forest Parkway Station
Woodhaven, N. Y.

Šuteikiam garbingas laidojimas. Kopyčias sutelkiam nemokamai visose dalyse miesto.

Laidotuvių Direktorai:
W. W. SHALINS IR
J. B. SHALINS
Tel. Vtgrina 7-4499

Lietuviškos Sveikinimų Atvirutės

Svenčių, sukakčių, varduvių, gimtadienio ir kitomis progomis labai tinka naujai išleistos Lietuviškos atvirutės, pagamintos JAV lietuvių tautos dalininkės Ellen Putris.

Atvirutės penkių spalvų su puikia Lietuvaite tautiniuose drabužiuose, su tulpių, aguonų, kviečių, vosių puošmenimis, su tautiniais ornamentais.

Yra ir Sv. Kalėdų atviručių-sveikinimų.

10 atviručių su vokais kainuoja \$1.00. Užsakymus su pinigais siųskite:

ELLEN PUTRIS
1808 So. 49th Ave.,
Cicero 50, Ill.

Sausio mėn. KARYJE pradėdama spausdinti graikų klasiko Ksenofono "DESIMTIES TUKSTANČIŲ ŽYGIS". Užsisakykite KARJ nedelsdami (metams tik \$5.00), arba prašykite vieną egzempliorių nemokamai susipažinti; rašykite: **KARYS, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.**

Skaitykite linksmą mėnesinį laikraštį VĖPLA

KARIKATūros, ŠARŽAI, ANEKDOTAI, FELJETONAI IR ĮVAIRUS HUMORAS
Metinė prenumerata tik \$1.00
VEPLA, 1220 Bishop St., Suite 3. Montreal Q., Canada

TELEFONO KOMPANIJOS KALĖDINĖS DOVANOS

Daugiau kaip 7,500 lėlių ir kitokių žaislų bus išdalinta vaikams esantiems New Yorko ligoninėse ir labdarinėse įstaigose Kalėdų metu New York Telephone Company tarnautojų 39 metinių tradicinių sukaityvių proga, prasidėjusių 1917 metais. Lietuvaitė moteris, Patricia Paskevich, kurią matote tarp lėlių, pagelbės išdalinti dovanas.

SLA Pagalbos Ranka

Savaitinė atskaita išmokėtų pomirtinių ir ligoje pašalpų

Čekiai Ibrašyti ir Pasiųsti Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Prezidento ir Iždininko Pasirašymui
Gruodžio 17 Dieną, 1955 Metų

Išmokėtos pomirtinės

ADELĖ ZABORSKAITE, 14 kp., Cleveland, Ohio, gimus rugsėjo 9, 1915 m., Brighton, Mass. Prie SLA prisirašė vasario 5, 1936 m., mirė lapkričio 17, 1955 m. Velionės motinai, Katrinai Zorskienei, pomirtinės išmokėta	\$500.00
ONA MINTAUTAS, 36 kp., Chicago, Ill., gimus kovo 18, 1923 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė balandžio 7, 1950 m., mirė lapkričio 8, 1955 m. Velionės vyrui, Fabijonui Mintautui, pomirtinės išmokėta	\$500.00
MATEJUSAS MOCKAPETRIUS, 43 kp., So. Boston, Mass., gimęs rugpjūčio 29 d., 1879 m., Čiužiškių kaime, Klebiškių valsč., Marijampolės apskr., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė sausio mėn., 1902 m., mirė lapkričio 14, 1955 m. Velionio žmonai, Agotai Mockapetrienei, pomirtinės išmokėta	\$106.00
STASE STASKUNINĖ, 177 kp., Milwaukee, Wis., gimus liepos 15, 1880 m., Radviliškio valsčiuje, Lietuvoje. Prie SLA prisirašė vasario 3, 1923 m., mirė rugpjūčio 7, 1955 m. Velionės vyrui, Bruno Staskunui, pomirtinės išmokėta	\$246.77
JOHN PAVLAVIČIUS, 211 kp., Mahanoy City, Pa., gimęs gruodžio 25, 1874 m., Šeduvos mieste, Šiaulių apskr., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė gruodžio 6, 1921 m., mirė lapkričio 29, 1955 m. Velionio dukterei, Helen Haley, pomirtinės išmokėta	\$218.00
JOSEPH DUMČIUS, 352 kp., Detroit, Mich., gimęs spalio 15, 1892 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė kovo 5, 1939 m., mirė spalio 17, 1955 m. Velionio seserei, Marijonai Mickus, pomirtinės išmokėta	\$250.00

Viso \$1,820.77
Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$124,223.92

Išmokėtos ligoje pašalpos

M. JOKUBAUSKAS, 13 kp., Minersville, Pa. Sirgo 5 sav. ir 5 d.	\$44.25
D. GRUKPELIS, 14 kp., Cleveland, Ohio. Sirgo 7 s. ir 3 d.	22.50
J. MATULIS, 17 kp., Brockton, Mass. Sirgo 7 s.	40.50
J. GENEWICH, 17 kp., Brockton, Mass. Sirgo 6 s. ir 5 d.	48.75
S. MASKOLIUNAS, 36 kp., Chicago, Ill. Sirgo 6 s. ir 2 d.	41.25
A. BUDRES, 42 kp., Grand Rapids, Mich. Sirgo 8 s.	54.00
J. KANTAUTAS, 66 kp., Ansonia, Conn. Sirgo 8 s.	24.00
S. MARKEVIČIUS, 105 kp., Dayton, Ohio. Sirgo 8 s.	36.00
E. JURKŠAITIS, 115 kp., Wilkes Barre, Pa. Sirgo 4 s. ir 3 d.	13.50
A. WALCHESKI, 115 kp., Wilkes Barre, Pa. Sirgo 3 s.	36.00
J. KOMSKIS, 122 kp., Chicago, Ill. Sirgo 4 s. ir 3 d.	12.00
A. J. PASK, 131 kp., Norwood, Mass. Sirgo 2 s.	18.00
U. GAIZUTIS, 136 kp., Cleveland, Ohio. Sirgo 8 s.	48.00
S. JUSKEVIČIUS, 158 kp., Springfield, Ill. Sirgo 5 s. ir 2 d.	42.00
J. BAGDANSKIS, 161 kp., Christopher, Ill. Sirgo 3 s.	18.00
K. KARASJENĖ, 188 kp., Akron, Ohio. Sirgo 7 s.	33.00
A. Z. BILLINGS, 200 kp., Detroit, Mich. Sirgo 8 s.	52.00
J. ATMANAVIČIUS, 203 kp., Pittston, Pa. Sirgo 8 s.	26.50
J. PAULAVIČIUS, 211 kp., Mahanoy City, Pa. Sirgo 8 s.	36.00
O. PALUBINSKIENE, 247 kp., Alliquippa, Pa. Sirgo 6 s. ir 1 d.	72.00
J. ANDRIUSKEVIČIUS, 275 kp., Springfield, Ill. Sirgo 3 s. ir 1 d.	38.00
M. RUMČIKIUTE, 304 kp., Buffalo, N. Y. Sirgo 8 s.	54.00
W. APERONAS, 304 kp., Buffalo, N. Y. Sirgo 6 s. ir 3 d.	63.00
A. YUGA, 365 kp., Jamaica Plain, Mass. Sirgo 2 s.	12.00

Viso \$895.25
Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$25,230.25
M. J. VINIKAS,
SLA Sekretorius

JOHN NAGHTEN & CO.

ESTABLISHED 1863 INSURANCE
1903 Insurance Exchange, Chicago, Illinois

PIRMUTINIS AMERIKOS IŠLEIDIMAS

Igrota Pilno Simfonijos Orkestro
78 R. P. M. Standartinis Greitis

Plokštelių

Išleidžiamas ribotas skaičius — kiekvienas egzempliorius numeruotas

Nepraleiskite progos įsigyti

Lietuvos Himnas ----- \$2.00 kiekviena, No. 1 iki 1000
Gruodžio "Lietuvoje" ----- \$2.00 kiekviena, No. 1 iki 1000
Bacevičiaus Simfonija Nr. 1, 10 colių 33-1/3 LP \$3.00
No. 1 iki 500
Latvian Anthem ----- \$2.00 each No. 1 to 500

LIETUVIŲ SIMFONINĖS MUZIKOS

(Long playing — 33 1/3 RPM)

LEIDINYS: Lietuvos Himnas, Gruodžio "Lietuvoje",
Bacevičiaus Simfonija Nr. 1,
Jakubėno "Legenda" ir "Rapsodija"

SIMFONINIS ORKESTRAS DIRIGUOJA

JERONIMAS KACINSKAS

Ideali Kalėdų Dovana — Užsakykite Dabar — Kaina \$5.00

LINKSMŲ KALĖDŲ SVENČIŲ VISAI MUSŲ
GAUSIAI KILJENTURAI.

CURTAIN CALL CONCERTS, INC.

4424 FURMAN AVENUE
BRONX 66, N. Y.

VERAVOX Masterpiece Records.

UŽSAKYMO KUPONAS

Prašau atsiųsti ----- egz. lietuvių simfoninės muzikos plokštelių. Plokšteles ir prisiuntimo išlaidas sumoku, plokšteles pristatant COD.

Vardas -----

Adresas -----

S Ė J A

Tautinės demokratinės minties laikraštis.

SEJA rašo visuomeninius, kultūrinius, politinius, Lietuvos laisvinimo ir kitais aktualiais klausimais.
SEJA daug rašo apie SLA veiklą: apie jos veikėjus, vėjus ir t.t.
SEJA taip pat rašo jaunimo bei studentų reikalais. Yra specialus skyrius "Vivat Academia".
SEJA 12 puslapių mėnesinis laikraštis eina jau trečius metus.
SEJA metams kainuoja tik \$2.00. Pusei metų — \$1.00.
Rašykite šiuo adresu:
SEJA, c/o Mr. J. Urbelis,
107 N. 20th Ave., Melrose Park, Illinois.

Kas nori skaityti su jokia partija nesurįštą laikraštį ir išgirsti objektyvų lietuvišką žodį visais svarbiais klausimais, tas skaity 8-10 puslapių savaitraštį

NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ

"NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ" turi daug rimtų bendradarbių visuose kontinentuose ir duoda daug žinių iš lietuviškosios bendruomenės ir visos žmonijos gyvenimo srityje.
PRENUMERATA: metams visur 6 dol. visose Amerikosose, 5.50, Kanadoje — 5 doleriai, UK laikraštį galima mokėti dalimis — pusmečiais, ketvirtimis ir nuo to kaina nekinta.
NAUJAI ATVIKĖ "NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ" gauna bargan ligi jie gauna darbą ir užsidirba.

ADRESAS: "NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ",
7722 George St., Ville LaSalle, Montreal, P. Q., Canada.

LENGVAS BUDAS IŠMOKT ANGLIŠKAI

Naujas, pagerintas anglų kalbos vadovėlis, su trumpa gramatika, su visokių daiktų, užsiėmimų, gyvulių, paukščių, žuvų, vabzdžių, medžių ir gėlių pavadinimais. Be to, čia telpa visokie praktiški pasikalbėjimai ieškant darbo, važiuojant geležkelių, prie darbo, arba nuėjus pas siuvėją, pas kurpių, pas daktarą, lošiant kortomis, nuėjus krautuven ir tt.

Parodyta kaip kiekvienas žodis rašomas lietuviškai ir angliškai, ir kaip jis anglų tariamas. Yra lengvų pasikaitymų ir viskas paaiškinta lietuviškai.

Kaina 75 Centai!

Užsisakant adresuoti:

KELEIVIS

636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NAUJIENOS

Pirmas ir geriausias lietuvių dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS turi savo korespondentus kiekvienoje didesnioje Amerikos lietuvių kolonijoje ir įvairiose Europos bei Pietų Amerikos valstybėse.

NAUJIENOS spausdina vėliausias, tiksliausias ir įdomiausias žinias iš lietuvių ir kitų tautų gyvenimo.

NAUJIENOS spausdina svarbesnius lietuvių gyvenimo reikalus liečiančius straipsnius ir "Kritikos bei polemikos" skyriuje leidžia visiems pareikšti savo nuomonę.

NAUJIENŲ prenumerata yra tokia: JAV ir Kanadoje — \$3.00 metams, \$5.00 — pusei metų. Kitose valstybėse — \$11.00 metams, \$5.50 — pusei metų. Chicagoje — \$10.00 metams, \$5.50 — pusei metų.

NAUJIENAS gausite, jei pasiųsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago 8, Illinois